

แบบฟอร์ม
กรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่
ตำบลขุนทะเล อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี
จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ปี ๒๕๖๙

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี
จังหวัดสุราษฎร์ธานี

คำนำ

การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรตำบลขุนทะเล ได้ดำเนินการผ่านกระบวนการจัดเวทีชุมชนระดับหมู่บ้าน ซึ่งได้ประสานและใช้ข้อมูลพื้นฐานของชุมชน ด้านกายภาพ ด้านชีวภาพ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม มาวิเคราะห์ข้อมูลตามความต้องการของชุมชน การสังเคราะห์ข้อมูล เพื่อประกอบในการวางแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล ซึ่งได้รับความร่วมมือด้วยดี จากคณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร สมัชชากองค์การบริหารส่วนตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้าน ที่มีส่วนร่วม ในการนำเสนอข้อมูลทั้งหมด จนเกิดเป็นแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล เพื่อเป็นแนวทางเลือกให้แก่เกษตรกรที่จะนำไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ของตนเอง ทั้งในด้านกายภาพ ชีวภาพ เศรษฐกิจ สังคม และนำไปใช้เป็นคู่มือในการปฏิบัติงานต่อไป

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลขุนทะเล
สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

สารบัญตาราง

สารบัญภาพ

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

ข้อมูลด้านกายภาพ

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	๘
๑.๒ อาณาเขต	๘
๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง	๙
๒. ลักษณะภูมิประเทศ	
๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	๑๐
๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน	๑๐
๒.๓ กลุ่มชุดดิน	๑๐
๓. ลักษณะภูมิอากาศ	
๓.๑ ฤดูกาล	๑๗
๓.๒ ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ	๑๘
๔. เส้นทางคมนาคม	
๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล	๒๑
๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ	๒๑
๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	
๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ	๒๒
๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ	๒๒
๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน	๒๓

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

๑. ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ	๒๕
๒. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI	๒๗

ข้อมูลด้านสังคม

๑. ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร	
๑.๑ เกษตรกร	๒๗
๑.๒ องค์กรและสถาบันเกษตรกร	๓๑

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบลขุนทะเล	
๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของตำบลขุนทะเล	
๑.๑ แหล่งน้ำหลัก	๓๕
๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๓๕
๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต	๓๖
๑.๔ ภูมิทุนการเพาะปลูก	๓๗
๑.๕ ต้นทุนการผลิต	๓๗
๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	๓๘
๑.๗ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	๓๘
๒. การวิเคราะห์ Supply chain	๓๙
บทที่ ๓ บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	
๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ	๔๑
๒. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๔๓
บรรณานุกรม	๔๔

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๑	แสดงเขตการปกครอง	๙
๒	แสดงสรุปเขตการปกครอง	๙
๓	แสดงพื้นที่ป่าไม้	๑๐
๔	แสดงข้อมูลฤดูกาล	๑๗
๕	แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิเฉลี่ย ๕ ปี	๒๐
๖	แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง	๒๒
๗	แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดเล็ก	๒๒
๘	แสดงข้อมูลสระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	๒๓
๙	แสดงข้อมูลบ่อบาดาล	๒๓
๑๐	แสดงข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน	๒๓
๑๑	แสดงข้อมูลด้านพืช	๒๕
๑๒	แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์	๒๖
๑๓	แสดงข้อมูลด้านประมง	๒๗
๑๔	แสดงจำนวนครัวเรือน และประชากร	๒๗
๑๕	แสดงจำนวนหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ	๒๘
๑๖	แสดงจำนวนลักษณะการประกอบอาชีพ	๒๙
๑๗	แสดงจำนวนลักษณะการถือครองที่ดิน	๒๙
๑๘	แสดงจำนวนประเภทเอกสารสิทธิ์	๓๐
๑๙	แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร	๓๑
๒๐	แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์	๓๑
๒๑	แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	๓๒
๒๒	แสดงข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	๓๒
๒๓	แสดงข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์	๓๓
๒๔	แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร	๓๓
๒๕	แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตร	๓๓
๒๖	แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน	๓๔
๒๗	แสดงข้อมูลศูนย์หลักและศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๓๔

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
๒๘	แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่	๓๔
๒๙	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน	๓๕
๓๐	แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตปาล์มน้ำมัน	๓๕
๓๑	แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันตามระดับชั้นความเหมาะสม	๓๕
๓๒	แสดงต้นทุนการผลิต	๓๗
๓๓	แสดงเกษตรต้นแบบของสินค้าในพื้นที่	๓๘
๓๔	แสดงองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	๓๘
๓๕	แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้าปาล์มน้ำมัน ตำบลขุนทะเล อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี	๓๙
๓๖	แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)	๔๑
๓๗	แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๔๓

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
๑	แผนที่แสดงอาณาเขตติดต่อตำบลขุนทะเล	๙
๒	แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้ตำบลขุนทะเล	๑๐
๓	แผนที่แสดงความลาดชันตำบลขุนทะเล	๑๐
๔	แผนที่แสดงกลุ่มชุดดินตำบลขุนทะเล	๑๑
๕	แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินตำบลขุนทะเล	๒๔
๖	แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน.	๓๕
๗	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน (พื้นที่ปลูกจริง)	๓๕
๘	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันตามระดับชั้นความเหมาะสม	๓๖
๙	แสดงปฏิทินการเพาะปลูก	๓๗
๑๐	แสดงวิธีการตลาดตำบลขุนทะเล	๓๘

บทที่ ๑

ข้อมูลสภาพทั่วไป

ข้อมูลด้วยกายภาพ

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

ตำบลขุนทะเล มีจำนวนพื้นที่ทั้งหมด ๕๒,๔๖๔ ไร่ หรือประมาณ ๘๑ ตารางกิโลเมตรตั้งอยู่ทางทิศใต้ของอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี มีระยะห่างจากตัวเมืองสุราษฎร์ธานี ประมาณ ๑๘ กิโลเมตร

๑.๒. อาณาเขต

ตำบลขุนทะเล มีอาณาเขต ดังนี้

ทิศเหนือ

จากหลักเขตที่ ๑ เป็นเส้นเลียบไปตามริมบึงขุนทะเลฝั่งตะวันออกตรงไปทางทิศเหนือ ไปบรรจบที่บริเวณห้วยสะพานข้ามคลองมะขามเตี้ยทางทิศตะวันออกถึงหลักเขตที่ ๒ บริเวณพิกัด NL ๓๖๙๐๔๓

จากหลักเขตที่ ๒ เป็นเส้นเลียบตามแนวถนนท่าโรงช้างทางด้านใต้เลียบไปตามแนวถนนหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๐๐๙ ทางด้านตะวันออกผ่านวัดนิคมธรรมารามบรรจบถนนเพชรนครินทร์ทางด้านใต้ถึงหลักเขตที่ ๓ บริเวณพิกัด NL ๓๘๖๐๓๕

จากหลักเขตที่ ๓ เป็นเส้นเลียบไปตามถนนเพชรนครินทร์ทางด้านใต้ตามแนวลำห้วยสาธารณะประโยชน์ (ห้วยตาหมิง) ไปบรรจบถนนสายตรีบริเวณห้วยสาธารณะประโยชน์ (ห้วยจันทร์เสือ) ด้านทิศใต้ถึงหลักเขตที่ ๔ บริเวณพิกัด NL ๔๐๓๐๕๐

จากหลักเขตที่ ๔ เป็นเส้นเลียบไปตามแนวถนนสายตรีทางด้านตะวันออกไปบรรจบที่ถนนซอย ๒ ทางด้านเหนือถึงหลักเขตที่ ๕ บริเวณพิกัด NL ๔๒๑๐๒๒

ด้านทิศตะวันออก

จากหลักเขตที่ ๕ เป็นเส้นเลียบไปตามแนวถนนบ้านนิคมซอย ๒ ทางด้านเหนือไปบรรจบริมคลองบางด้วน ด้านฝั่งตะวันตกถึงหลักเขตที่ ๖ บริเวณพิกัด NL ๔๓๔๐๒๔

จากหลักเขตที่ ๖ เป็นเส้นเลียบตามแนวกึ่งกลางคลองบางด้วน ด้านทิศใต้ไปบรรจบคลองพับห้วยเป็นเส้นเลียบกึ่งกลางคลองพับห้วยไปบรรจบถนนซอย ๑๒ ถึงหลักเขตที่ ๗ บริเวณพิกัด NL ๔๓๘๙๒๑

ด้านทิศใต้

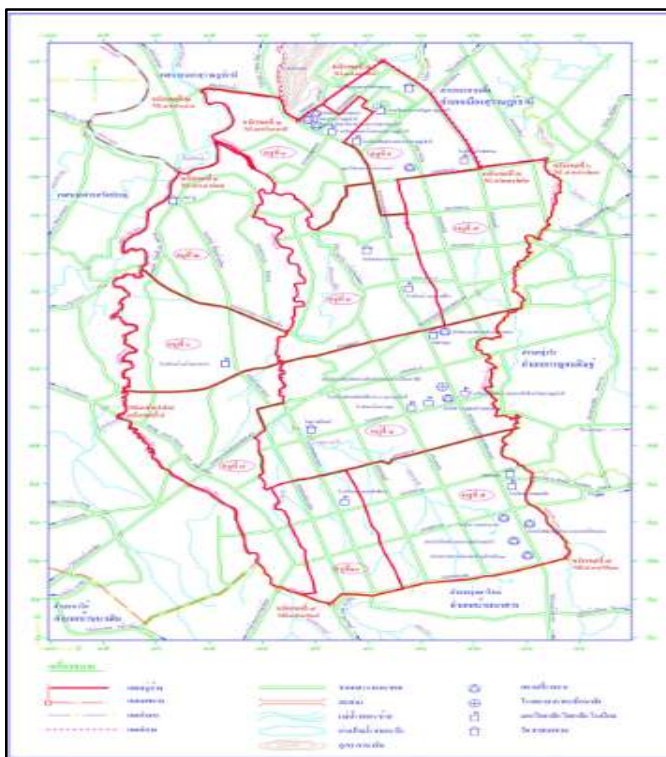
จากหลักเขตที่ ๗ เป็นเส้นเลียบไปตามแนวถนนซอย ๑๒ ทางด้านใต้ตัดผ่านถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๐๐๙ ไปบรรจบถนนสายจิตวาลังตรงไปตามแนวถนนเดิมไปบรรจบคลองเรือรวมระยะทางประมาณ ๔๐๐ เมตร ถึงหลักเขตที่ ๘ บริเวณพิกัด NK ๓๙๓๙๐๙

ด้านทิศตะวันตก

จากหลักเขตที่ ๘ เป็นเส้นเลียบตามแนวกึ่งกลางคลองเรือไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปบรรจบทางหลวงชนบทที่ สฎ ๔๐๑๖ บ่อกรัง-หนองหญ้าปล้อง บริเวณห้วยสะพานทางทิศตะวันออกถึงหลักเขตที่ ๙ บริเวณพิกัด NK ๓๕๓๙๕๘

จากหลักเขตที่ ๙ เลียบไปตามแนวกึ่งกลางคลองทับบกทางทิศเหนือไปบรรจบคลองบ้านใหม่เป็นเส้นเลียบกึ่งกลางคลองบ้านใหม่ทางทิศเหนือไปบรรจบปลายบึงขุนทะเล ถึงหลักเขตที่ ๑ บริเวณพิกัด NL ๓๖๔๐๒๑

แผนที่แสดงขอบเขตตำบลขุนทะเล

ภาพที่ ๑ ภาพแสดงอาณาเขตติดต่อตำบลขุนทะเล
(ที่มา : แผนที่ตำบลขุนทะเล พ.ศ. ๒๕๖๙)

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

เขตการปกครอง แบ่งเป็น ๑๐ หมู่บ้าน และมีผู้ปกครองท้องถิ่น รายละเอียดตามตารางที่

ตารางที่ ๑ ตารางแสดงเขตการปกครอง ตำบลขุนทะเล

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	เลขโทรศัพท์
๑	บ้านนิคม	นางสาวเกสินี รอบคอบ	ผู้ใหญ่บ้าน	๐๘ ๗๘๙๗ ๐๓๓๗
๒	บ้านท่าอู่	นายสุรินทร์ รักษ์เมือง	ผู้ใหญ่บ้าน	๐๘ ๙๘๗๓ ๖๔๖๐
๓	บ้านดอนเกลี้ยง			
๔	บ้านควนยุง	นายพิชเนศร์ มะลิเผือก	ผู้ใหญ่บ้าน	๐๘๒-๕๑๙๐๙๑๙
๕	บ้านซอย ๑๐	นายกตัณญ์ สุวรรณพงศ์	ผู้ใหญ่บ้าน	๐๘ ๕๗๙๗ ๙๕๕๕
๖	บ้านห้วยทรายขาว	นายจ้านงค์ เพลินแก้ว	ผู้ใหญ่บ้าน	๐๘ ๑๖๙๓ ๔๔๘๙
๗	บ้านใหม่นิคม	นายสุจิริท ท่าแก้ว	ผู้ใหญ่บ้าน	๐๘ ๗๘๙๖ ๘๐๘๔
๘	บ้านคลองเรือ	นายวิรุท แก้วสงค์	กำนัน	๐๘ ๑๒๗๑ ๗๑๑๖
๙	บ้านภูธรอุทิศ	นายวิชัย โพธิ์สุวรรณ	ผู้ใหญ่บ้าน	๐๙๓ ๙๑๖ ๔๕๕๖
๑๐	บ้านใหม่จัตวา	นายจะรวัย เพชรทอง	ผู้ใหญ่บ้าน	๐๘ ๙๔๐๘ ๗๖๓๐

ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลขุนทะเล, พ.ศ. ๒๕๖๘

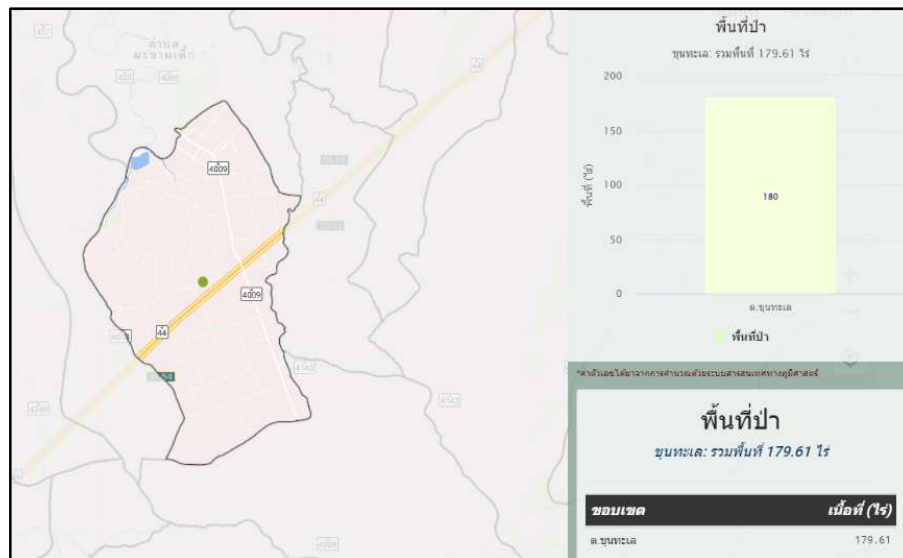
๒. ลักษณะภูมิประเทศ

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

ภูเขา ในพื้นที่ตำบลขุนทะเลไม่มีภูเขา

ป่าไม้ ตำบลขุนทะเล มีสภาพพื้นที่เป็นสภาพปัญหาการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ส่วนใหญ่เป็นการบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อยึดถือครอบครองปลูกพืชผล จำพวกยางพารา และปาล์มน้ำมัน เนื่องจากราคาผลผลิตทั้งปาล์มน้ำมัน และยางพาราบางช่วงมีราคาสูง ความต้องการที่ดินของราษฎรจึงเพิ่มมากขึ้น การอพยพถิ่นที่อยู่อาศัยของราษฎร การบุกรุกพื้นที่ป่าเพิ่มมากขึ้น โดยตำบลขุนทะเลเดิมพื้นที่ป่าไม้เพียง ๑๗๙.๖๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๒ ของพื้นที่ทั้งหมด โดยเป็นป่าชุมชน จำนวน ๓ แห่ง ได้แก่ หมู่ที่ ๔ บ้านควนยูง หมู่ที่ ๘ บ้านคลองเรือ และ หมู่ที่ ๑๐ บ้านใหม่จัตวา (ภาพที่ ๒)

แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้ตำบลขุนทะเล

ภาพที่ ๒ ภาพแสดงพื้นที่ป่าไม้ตำบลขุนทะเล

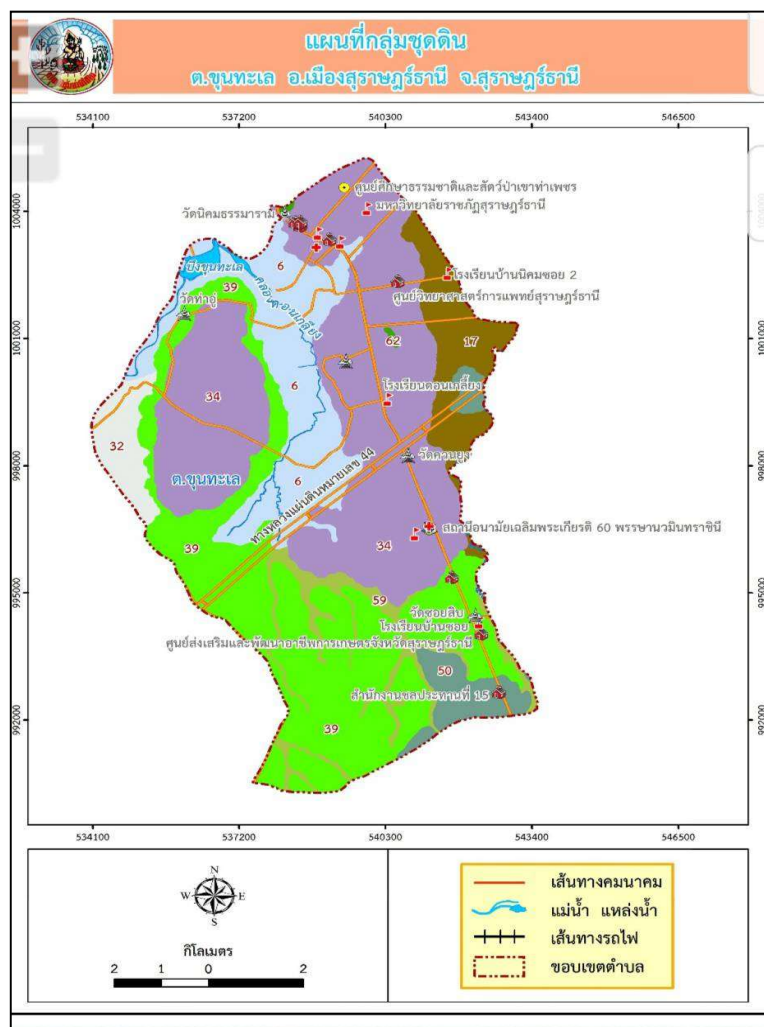
ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน (Agri-Map-Online.moac.go.th , พ.ศ. ๒๕๖๘)

๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

ตำบลคลองนกนาสภาพพื้นที่ส่วนใหญ่มีสภาพพื้นที่ราบเรียบถึงลาดชันปานกลาง โดยมีความลาดชันอยู่ในช่วงประมาณ (๐-๒๐) เปอร์เซ็นต์ ลักษณะดินเป็นดินร่วน ดินร่วนปนทราย และดินเหนียว กรมพัฒนาที่ดินพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึง (Floodplain) และที่ราบสลับกับเนินเขาน้อย ข้อมูลสรุปพื้นที่ความลาดชัน ลักษณะภูมิประเทศ: ความลาดชันค่อนข้างต่ำถึงปานกลางความลาดชัน: (๐-๒๐%) ความเหมาะสมของการใช้ประโยชน์ที่ดิน: พื้นที่ส่วนใหญ่เหมาะสำหรับการทำเกษตรกรรม, พื้นที่ราบเหมาะสำหรับที่อยู่อาศัยและพาณิชยกรรม พื้นที่ดังกล่าวเหมาะสำหรับการจัดการที่ดินโดยใช้เทคโนโลยีลดต้นทุนการผลิตและปรับปรุงบำรุงดิน

๒.๓ กลุ่มชาติพันธุ์

ลักษณะของดินในพื้นที่ตำบลขุนทะเลส่วนใหญ่ เป็นดินร่วนปนทราย สีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดง เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำหรือจากการสลายตัวผุพังของหินเนื้อหยาบ มีศักยภาพในการปลูกไม้ผล ปาล์ม น้ำมัน ยางพารา ไม้ยืนต้น พืชไร่

ภาพที่ ๔ แสดงกลุ่มชุดดินตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๘)

กลุ่มชุดดิน ตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นกลุ่มชุดดินที่ ๑๗ จำนวน ๓,๓๓๕.๘๘ ไร่ กลุ่มชุดดินที่ ๓๒ จำนวน ๑๖๙๕.๐๑ ไร่ กลุ่มชุดดินที่ ๓๔ จำนวน ๒๐,๑๙๑.๐๙ ไร่ กลุ่มชุดดินที่ ๓๙ จำนวน ๑๕,๑๑๘.๒๒ ไร่ กลุ่มชุดดินที่ ๕๐ จำนวน ๒,๑๑๗.๗๑ ไร่ กลุ่มชุดดินที่ ๕๙ จำนวน ๒,๐๘๓.๒๖ ไร่ กลุ่มชุดดินที่ ๖๗,๖๐๘.๑๙ ไร่ และกลุ่มชุดดินที่ ๖๒ จำนวน ๘๒.๒๘ ไร่

กลุ่มชุดดินที่ ๑๗

ลักษณะเด่น

กลุ่มดินร่วนหยาบที่เกิดจากตะกอนลำน้ำ มีชั้นแน่นที่บภายในความลึก ๑๐๐ ซม. จากผิวดิน ปฏิกริยา ดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นด่างเล็กน้อย การระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

สมบัติของดิน

เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ หรือจากการสลายตัวผุพัง แล้วถูก เคลื่อนย้ายมาทับถม ของวัสดุเนื้อหยาบ พบในบริเวณที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบ ส่วนใหญ่มีน้ำแช่ขังในช่วง ฤดูฝน เป็นดินลึกที่มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว เนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินทราย ดินล่างเป็นชั้นดินแน่น ที่บ มีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายหรือดินเหนียว สีน้ำตาลอ่อนและสีเทา มีจุดประสีเหลืองหรือสีน้ำตาลแดง บางแห่งอาจมีศิลาแลงอ่อนปะปนอยู่ด้วย มีปฏิกริยาเป็นกรดจัดมากถึงด่างปานกลาง

การใช้ประโยชน์

มักปล่อยเป็นที่รกร้างว่างเปล่าหรือเป็นป่าละเมาะเล็ก ๆ บางพื้นที่ใช้ทำนา แต่มักให้ผลผลิตต่ำ

ปัญหา

เนื้อดินค่อนข้างเป็นทรายที่มีชั้นดานภายในความลึก ๑๐๐ ซม. จากผิวดิน ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนนํ้า และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำให้ความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดดินเพื่อการปลูกพืช

ปลูกข้าว

ไถกลบตอซัง ปล่อยทิ้งไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านไสน้อพริกกัน หรือไสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๑๖-๘ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ ๒ หรือปลูกพืชไร่ พืชผักหรือพืชตระกูลถั่วหลังเก็บเกี่ยวข้าว ทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชผักหรือไม้ผล

ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตรหรือถึงชั้นดานแข็ง มีคันดินอันแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโตก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๓๒

ลักษณะเด่น

กลุ่มดินร่วนละเอียดลึกถึงลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือวัตถุต้นกำเนิดดินเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

สมบัติของดิน

เป็นกลุ่มชุดดินที่พบในเขตฝนตกชุก เช่น ภาคใต้ ภาคตะวันออก เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ หรือจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือจากการสลายตัวผุพังแล้วถูกเคลื่อนย้ายมาทับถม ของวัสดุเนื้อหยาบที่มาจากพวกหินอัคนี หรือหินตะกอน พบบริเวณพื้นที่ตอน ที่มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นเนินเขาเป็นดินลึกมาก มีการระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง มีเนื้อดินเป็นพวกดินร่วนละเอียดที่มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ส่วนดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย สีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด

การใช้ประโยชน์

ใช้ปลูกยางพารา มะพร้าว ไม้ผล และพืชไร่บางชนิด บางแห่งยังคงสภาพป่าธรรมชาติ ป่าละเมาะและไม้พุ่ม

ปัญหา

เนื้อดินค่อนข้างเป็นทรายและดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ในบริเวณที่มีความลาดชันสูงจะมีปัญหาเกี่ยวกับ ชะล้างพังทลายของหน้าดิน

แนวทางการจัดดินเพื่อการปลูกพืช

ปลูกข้าว ปลูกพืชผัก หรือไม้ผล

ขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน ขึ้นบันได คันดิน ทำแนวรั้วหญ้าแฝกหรือทำ

ฐานเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกพืชไร่ หรือพืชผัก

เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี ให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมลิ็ดถั่วพริ้ว ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมลิ็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชสลับเป็นแถบ ทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๓๔

ลักษณะเด่น

กลุ่มดินร่วนละเอียดถึงลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือวัตถุต้นกำเนิดดินเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดินกลางหรือเป็นด่าง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำถึงปานกลาง

สมบัติของดิน

เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ หรือการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือการสลายตัวผุพังแล้วถูกเคลื่อนย้ายมาทับถม ของวัสดุเนื้อหยาบ พบบริเวณพื้นที่ดอน ที่มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดจนถึงเนินเขา เป็นดินลึก มีการระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง มีเนื้อดินเป็นพวกดินร่วนละเอียดที่มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย หรือดินร่วน ส่วนดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายหรือดินร่วนเหนียว ดินมีสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง และอาจพบจุดประสีต่างๆ ในชั้นดินล่าง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติค่อนข้างต่ำถึงปานกลาง ดินชั้นบนส่วนใหญ่จะมีปฏิกริยาเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง ส่วนดินล่างจะมีปฏิกริยาเป็นกรดปานกลางถึงเป็นด่างปานกลาง

การใช้ประโยชน์

ใช้ปลูกพืชไร่ต่างๆ เช่น อ้อย ข้าวโพด ถั่วสับปะรด และไม้ผลบางชนิด

ปัญหา

การมีเนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย ซึ่งทำให้ดินอุ้มน้ำได้น้อย พืชอาจขาดแคลนน้ำได้ในช่วงฝนทิ้งเป็นระยะเวลานานๆ สำหรับบริเวณที่มีความลาดชันสูง อาจมีปัญหาเรื่องการชะล้างพังทลายเกิดขึ้น

แนวทางการจัดดินเพื่อการปลูกพืช

ปลูกข้าว ปลูกพืชผัก หรือไม้ผล

ชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ทำขั้นบันได คันดิน ปลูกพืชคลุมดิน ปลูกพืชแซม วัสดุคลุมดิน ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกพืชไร่ หรือพืชผัก

เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมลิ็ดถั่วพริ้ว ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมลิ็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่หรือปอเทือง๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน หรือปลูกพืชสลับเป็นแถบ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๓๙

ลักษณะเด่น

กลุ่มดินทรายหนาปานกลางที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือตะกอนเนื้อหยาบทับอยู่บนชั้นดินที่มีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนดินเหนียวหรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง การระบายน้ำดี อยู่บนชั้นดินที่มีการระบายน้ำดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

สมบัติของดิน

เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือจากการสลายตัวผุพังแล้วถูกเคลื่อนย้ายมาทับถม ของพวกวัสดุเนื้อหยาบ หรือจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำหรือวัตถุน้ำพาจากบริเวณที่สูง วางทับอยู่บนชั้นดินร่วนหยาบหรือร่วนละเอียด พบในบริเวณพื้นที่ดอน ที่มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลาดลาดเป็นดินลึก มีการระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง เนื้อดินช่วง ๕๐-๑๐๐ ซม. เป็นดินทรายหรือดินทรายปนดินร่วน ส่วนชั้นดินถัดลงไปเป็นดินร่วนปนทราย และดินร่วนเหนียวปนทราย สีดินเป็นสีน้ำตาลอ่อน หรือสีเหลืองปนสีน้ำตาล พบจุดประสีต่างๆ ในดินชั้นล่าง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ชั้นดินบนมีปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดเล็กน้อย ส่วนในดินล่าง ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นด่างปานกลาง

การใช้ประโยชน์

ใช้ปลูกพืชไร่ต่างๆ เช่น ปอแก้ว มันสำปะหลัง อ้อย ปอ ข้าวโพด ฝ้าย ถั่ว ยาสูบ บางแห่งเป็น ป่าเต็งรัง

ปัญหา

ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำมาก เนื้อดินบนเป็นทรายจัด พืชที่ปลูกมีโอกาสเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำได้ง่าย แต่ถ้ามีฝนตกมากดินชั้นบนจะแฉะและอาจเป็นอันตรายต่อพืชที่ปลูกบางชนิด บริเวณที่มีความลาดชันสูงจะเกิดการชะล้างพังทลายได้ง่าย

แนวทางการจัดดินเพื่อการปลูกพืช

ปลูกข้าว ปลูกพืชผัก หรือไม้ผล

ชุดหลุมปลูกขนาด ๗๕x๗๕x๗๕ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๕-๕๐ กิโลกรัม/หลุม ทำร่องระบายน้ำระหว่างแถวปลูก เพื่อป้องกันน้ำขังบริเวณรากพืช ปลูกพืชคลุมดิน วัสดุคลุมดิน หรือปลูกพืชแซม ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น พัฒนาแหล่งน้ำและระบบการให้น้ำในแปลงปลูก ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกพืชไร่ หรือพืชผัก

จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓-๔ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หัวนมเมลิ็ดถั่วพรี ๑๐-๑๒ กิโลกรัม/ไร่ เมลิ็ดถั่วพุ่ม ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดินหรือปลูกพืชสลับเป็นแถบ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก ในพื้นที่ต่ำควรทำร่องหรือทางระบายน้ำ เพื่อป้องกันน้ำขังบริเวณรากพืช

กลุ่มชุดดินที่ ๕๐

ลักษณะเด่น

กลุ่มดินร่วนลึกปานกลางถึงเศษหิน ก้อนหินหรือชั้นหินพื้น ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

สมบัติของดิน

เป็นกลุ่มชุดดินที่พบในเขตฝนตกชุก เช่น ภาคใต้ ภาคตะวันออก เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือจากการสลายตัวผุพังแล้วถูกเคลื่อนย้ายมาทับถมในระยะทางไม่ไกลนัก ของวัสดุเนื้อหยาบที่มาจากพวกหิน ตะกอน หรือจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ พบบริเวณพื้นที่ตอน มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดจนถึง เนินเขา เป็นดินลึกปานกลาง มีการระบายน้ำดี เนื้อดินช่วง ๕๐ ซม. ตอนบนเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วนเหนียว ปนทราย ในระดับความลึก ประมาณ ๕๐-๑๐๐ ซม. จะพบชั้นดินปนเศษหินหรือลูกรังปริมาณมาก สีดินเป็นสี น้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด

การใช้ประโยชน์

ส่วนใหญ่ใช้ปลูกยางพารา ไม้ผล สับปะรด ถั่วและแตงโม

ปัญหา

เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ อาจขาดแคลนน้ำในระยะที่ฝนทิ้งช่วงนาน ใน บริเวณที่มีความลาดชันสูง จะมีปัญหาเรื่องการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

แนวทางการจัดดินเพื่อการปลูกพืช

ปลูกข้าว ปลูกพืชผัก หรือไม้ผล

ชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม มีระบบ อนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชแซม ขึ้นบันได คันดิน ทำแนวรั้วหญ้าแฝกหรือทำ ฐานเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมี หรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกพืชไร่ หรือพืชผัก

เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี ให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วม อยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๘-๑๐ กิโลกรัม/ ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชสลับ เป็นแถบ ทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๕๙

ลักษณะเด่น

กลุ่มดินร่วนหยาบหรือดินร่วนละเอียดที่เกิดจากดินตะกอนน้ำพาเชิงซ้อน ชั้นดินมีลักษณะเป็นชั้น สลับ เนื้อดินไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับตะกอนที่มาทับถม ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง การระบายน้ำเร็วถึง ค่อนข้างเร็ว

สมบัติของดิน

กลุ่มดินนี้พบบริเวณที่ราบลุ่มหรือบริเวณพื้นล่างของเนิน หรือหุบเขา ที่มีสภาพพื้นที่ราบเรียบถึง ค่อนข้างราบเรียบ เป็นหน่วยผสมของดินหลายชนิดที่เกิดจากตะกอนลำน้ำพัดพามาทับถมกัน ดินที่พบส่วนใหญ่มี การระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงเร็ว มีลักษณะและคุณสมบัติต่างๆ ไม่แน่นอน เช่น เนื้อดิน สีดิน ความลึกของดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง ส่วนมากมีก้อนกรวดและเศษหินปะปนอยู่ในเนื้อดินด้วย

แนวทางการจัดดินเพื่อการปลูกพืช

ปลูกข้าว

ไถกลบตอซัง ปล่อยทิ้งไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (โสนอัฟริกัน หรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-

๑๖-๘ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ชาวขาคน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ ๒ หรือปลูกพืชไร่ พืชผักหรือพืชตระกูลถั่วหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชผักหรือไม้ผล

ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร และมีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๖

ลักษณะเด่น

กลุ่มดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้า ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด การระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

สมบัติของดิน

เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุดิบกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้า พบในบริเวณที่ราบตะกอนลำนํ้าพา มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบ มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นดินลึกที่มีการระบายน้ำเลวหรือค่อนข้างเลว เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวหรือดินเหนียว สีเทาแก่ ดินล่างเป็นดินเหนียวสีน้ำตาลอ่อน หรือสีเทา มีจุดประสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดงตลอดชั้นดิน บางแห่งมีคิลาแลงอ่อนหรือก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็กแมงกานีสปนอยู่ด้วย ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด

การใช้ประโยชน์

ใช้ทำนา ในช่วงฤดูแล้ง บริเวณที่มีแหล่งน้ำใช้ปลูกพืชไร่ พืชผัก หรือยาสูบ

ปัญหา

ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บางพื้นที่ดินเป็นกรดจัดมาก ขาดแคลนน้ำ และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำให้ความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดดินเพื่อการปลูกพืช

ปลูกข้าว

ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ไถกลบตอซัง ปล่อยไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยทิ้งไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๐ วัน ในพื้นที่ที่เป็นกรดจัดมาก ใช้วัสดุปูน ๒๐๐-๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่ เพื่อเพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ชาวขาคน้ำหรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชผักหรือไม้ผล

ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร ร่องแปลงปลูกอยู่สูงจากระดับน้ำที่เคยท่วม ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑๕-๒๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก

ในพื้นที่ที่ดินเป็นกรดจัดมาก ใช้วัสดุปูน ๒๐๐-๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือ ๐.๕-๑.๐ กิโลกรัม/หลุม เพื่อเพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๖๒

ลักษณะเด่น

พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อนที่มีความลาดชันมากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์ พื้นที่บริเวณนี้ยังไม่มีการศึกษาสำรวจและจำแนกดิน เนื่องจากสภาพพื้นที่มีความลาดชันสูง ซึ่งถือว่ายากต่อการจัดการดูแลรักษาสำหรับการเกษตร

สมบัติของดิน

กลุ่มดินนี้ประกอบด้วยพื้นที่ภูเขาและเทือกเขาซึ่งมีความลาดชันมากกว่าร้อยละ ๓๕ ลักษณะและสมบัติของดินที่พบไม่แน่นอน มีทั้งดินลึกและดินตื้น ลักษณะของเนื้อดินและความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติแตกต่างกันไปแล้วแต่ชนิดของหินต้นกำเนิดในบริเวณนั้น มักมีเศษหิน ก้อนหินหรือพื้นโผล่กระจายกระจายทั่วไปส่วนใหญ่ยังปกคลุมด้วยป่าไม้ประเภทต่างๆ เช่น ป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรังหรือป่าดงดิบชื้น หลายแห่งมีการทำไร่เลื่อนลอยโดยปราศจากมาตรการในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ซึ่งเป็นผลทำให้เกิดการชะล้างพังทลายของหน้าดิน จนบางแห่งเหลือแต่หินโผล่

การใช้ประโยชน์

กลุ่มดินนี้ไม่ควรนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร เนื่องจากมีปัญหาหลายประการที่มีผลกระทบต่อระบบนิเวศน์ควรสงวนไว้เป็นป่าตามธรรมชาติเพื่อรักษาแหล่งต้นน้ำลำธาร

ปัญหา

มีความลาดชันสูงมาก ในพื้นที่ทำการเกษตรจะเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินอย่างรุนแรงขาดแคลนน้ำและบางพื้นที่อาจพบชั้นหินพื้นหรือเศษหินกระจายอยู่บริเวณหน้าดิน

แนวทางการจัดดินเพื่อการปลูกพืช

ปลูกข้าว ปลูกพืชผัก ปลูกพืชไร่ หรือไม้ผล

๓. ลักษณะภูมิอากาศ

๓.๑ สภาพภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศ มีลักษณะอากาศร้อนชื้น มีฝนตกตลอดทั้งปี ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ซึ่งเกิดบริเวณทะเลอันดามันบ้างเป็นครั้งคราว เนื่องจากมีแนวเทือกเขาตะนาวศรี เทือกเขาภูเก็ต และเทือกเขานครศรีธรรมราช แลบบริเวณจังหวัดระนอง จังหวัดชุมพร จังหวัดพังงาจังหวัดภูเก็ตและจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นแนวช่วยลดอิทธิพลของลมมรสุมดังกล่าว ซึ่งจะได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือเป็นส่วนใหญ่ มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ปกติจะมีแหล่งกำเนิดบริเวณทะเลจีนใต้และอ่าวไทย ทำให้ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดผ่านอ่าวไทย และลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จากมหาสมุทรอินเดีย

๓.๒ ฤดูกาล

ฤดูร้อน เริ่มประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ซึ่งเป็นช่วงเปลี่ยนฤดู ระยะเวลาเป็นช่วงว่างของลมมรสุม หลังจากสิ้นสุดมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ อุณหภูมิจะเริ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะในเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม

ฤดูฝน เริ่มประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นช่วงที่ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมประเทศไทย และยังมีร่องความกดอากาศต่ำพาดผ่านภาคใต้เป็นระยะๆ ต่อจากนั้นจนถึงเดือนพฤศจิกายนซึ่งเป็นระยะแรกที่ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมประเทศไทย ทำให้จะยังคงมีฝนชุกต่อเนื่องจนถึงเดือนธันวาคมฝนจึงเริ่มลดลง

๑๐	ตุลาคม	๒๗๕.๕๐
๑๑	พฤศจิกายน	๒๕๑.๑๐
๑๒	ธันวาคม	๑๒๗.๖๐
	รวม	๒๐๓๑.๕๐
	เฉลี่ย/ปี	๑๖๙.๒๙

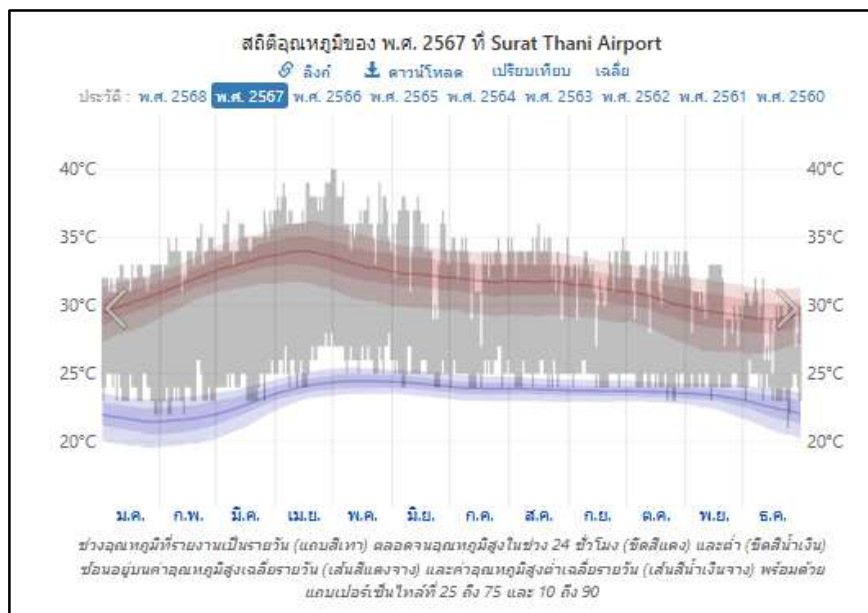
(ที่มา : สถานีตรวจวัดสภาพอากาศที่ Surat Thani Airport ในปี พ.ศ. ๒๕๖๘)

๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

ในอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี ฤดูร้อนมีลักษณะ สั้น ร้อน และมีดกชื้น ฤดูหนาวมีลักษณะ สั้น อุ่น และมีเมฆเป็นส่วนมาก และ ร้อนและไม่มีลมและมีหยาดน้ำฟ้าตกมาก ตลอดปี ในระยะเวลาหนึ่งปี โดยทั่วไป อุณหภูมิจะเปลี่ยนแปลงในช่วงตั้งแต่ ๒๒ องศาเซลเซียส ถึง ๓๔ องศาเซลเซียส และน้อยมากที่จะอยู่ต่ำกว่า ๒๐ องศาเซลเซียส หรือสูงกว่า ๓๖ องศาเซลเซียส คะแนนชายหาด/สระว่ายน้ำแสดงว่าเวลาที่ดียที่สุดของปีที่น่าไปเที่ยว สุราษฎร์ธานี เพื่อเพลิดเพลินกับกิจกรรมในช่วงอากาศร้อนคือ ตั้งแต่ช่วงกลาง ธันวาคม ถึงกลางเดือนมีนาคม

ฤดูกาลที่ร้อนมีระยะเวลา ๒.๔ เดือน โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ ๑๕ มีนาคม ถึงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม และอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยรายวันสูงกว่า ๓๓°C เดือนที่มีอากาศร้อนที่สุดของปีใน สุราษฎร์ธานี คือ เมษายน โดยมี อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยเท่ากับ ๓๔°C และต่ำสุดเฉลี่ยเท่ากับ ๒๔°C

ฤดูกาลที่เย็นมีระยะเวลา ๒.๓ เดือน โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ ๒ พฤศจิกายน ถึงวันที่ ๑๒ มกราคม และอุณหภูมิสูงสุด เฉลี่ยรายวันต่ำกว่า ๓๐°C เดือนที่มีอากาศหนาวที่สุดของปีใน สุราษฎร์ธานี คือ ธันวาคม โดยมีอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย เท่ากับ ๒๓°C และสูงสุดเฉลี่ยเท่ากับ ๒๙°C (ตารางที่ ๓)

ภาพที่ ๖ แสดงค่าอุณหภูมิเฉลี่ยในรอบ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘

(ที่มา : สถานีตรวจวัดสภาพอากาศที่ Surat Thani Airport ในปี พ.ศ. ๒๕๖๘)

ตารางที่ ๔ แสดงข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ยตำบลขุนทะเล ปี พ.ศ. ๒๕๖๘

เดือน	อุณหภูมิต่ำสุด	อุณหภูมิสูงสุด	อุณหภูมิเฉลี่ย
มกราคม	๒๒	๓๐	๒๖
กุมภาพันธ์	๒๒	๓๒	๒๖
มีนาคม	๒๓	๓๓	๒๘
เมษายน	๒๔	๓๔	๒๘
พฤษภาคม	๒๔	๓๓	๒๘
มิถุนายน	๒๔	๓๒	๒๗
กรกฎาคม	๒๔	๓๒	๒๗
สิงหาคม	๒๔	๓๒	๒๗
กันยายน	๒๔	๓๑	๒๗
ตุลาคม	๒๔	๓๑	๒๖
พฤศจิกายน	๒๓	๓๐	๒๖
ธันวาคม	๒๓	๒๙	๒๖

(ที่มา : สถานีตรวจวัดสภาพอากาศที่ Surat Thani Airport ในปี พ.ศ. ๒๕๖๘)

ความชื้น

ค่าระดับความสบายต่อความชื้นที่จุดน้ำค้างเนื่องจากเป็นตัวกำหนดว่า เหงื่อจะระเหยออกจากผิวหนังเพื่อให้ร่างกายเย็นลงหรือไม่ จุดน้ำค้างที่ต่ำทำให้รู้สึกแห้งกว่า ส่วนจุดน้ำค้างที่สูงขึ้นจะทำให้รู้สึกชื้นมากกว่า สิ่งที่แตกต่างจากอุณหภูมิคือ โดยทั่วไปอุณหภูมิในตอนกลางคืนและกลางวันจะมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ จุดน้ำค้างมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงได้ช้ากว่า ดังนั้นขณะที่อุณหภูมิอาจลดลงในตอนกลางคืน แต่โดยทั่วไปแล้ว ช่วงกลางวันที่ยอบอ้าวจะตามด้วยช่วงกลางคืนที่ยอบอ้าวเช่นกัน

ระดับความชื้นที่รับรู้ที่ Surat Thani Airport เมื่อวัดเป็นร้อยละของเวลาที่ระดับความสบายต่อความชื้นคือ ร้อนอบอ้าว หรือร้อนและไม่มีลม หรือมีความชื้นสูงมาก ไม่แปรเปลี่ยนอย่างมีนัยสำคัญตลอดระยะเวลาทั้งปี โดยยังคงอยู่ภายในช่วง ๑% ของ ๙๙% ตลอดเวลา

ภาพที่ ๖ แสดงค่าความชื้นในรอบ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘

(ที่มา : สถานีตรวจวัดสภาพอากาศที่ Surat Thani Airport ในปี พ.ศ. ๒๕๖๘)

๔. เส้นทางคมนาคม

๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล

ตำบลขุนทะเล มีเส้นทางสายหลักตัดผ่านพื้นที่เชื่อมระหว่างหมู่บ้าน ตำบล และอำเภอ คือ

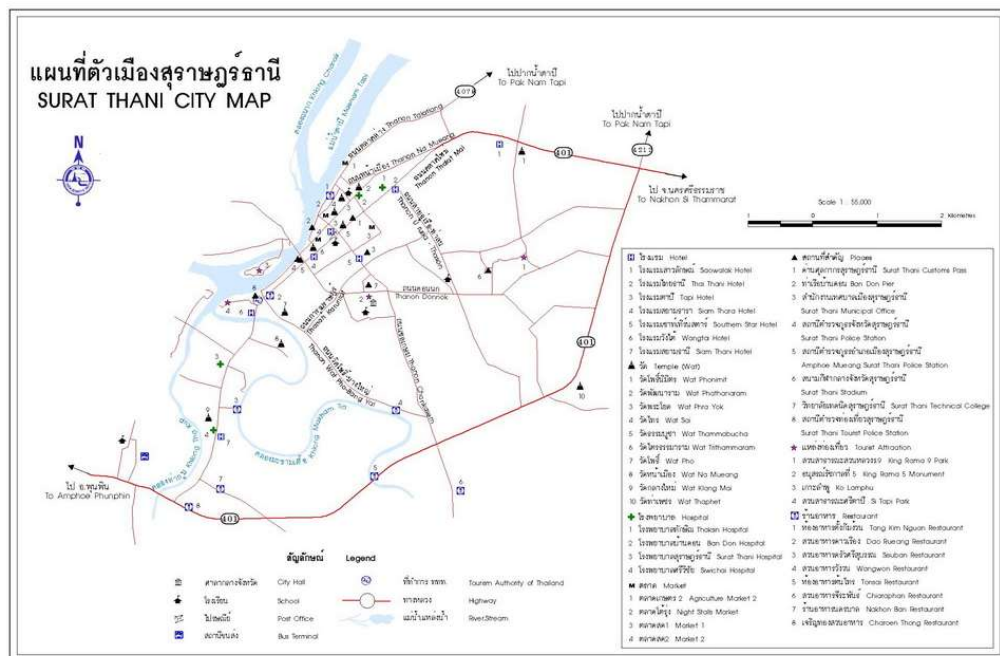
- ถนนสายสุราษฎร์-นาสาร
- ถนนเซาท์เทิร์น

นอกจากนี้ยังมีถนนสายต่างๆในตำบลขุนทะเล ที่มีสภาพการใช้งานของถนนลาดยาง ส่วนใหญ่ยังสามารถใช้งานได้ดี และมีบางสายที่เกิดความชำรุดเสียหายเป็นหลุมบ่อจากการใช้งานตามช่วงระยะเวลาและลักษณะของการขนส่ง ทั้งนี้ มีถนนลาดยาง, ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก และถนนดินลูกรังที่เชื่อมต่อกับถนนหลักสายสุราษฎร์ - นาสาร และเชื่อมกับถนนสายเซาท์เทิร์น รวมทั้งสิ้น จำนวน ๘๓ สาย ระยะทาง ๑๔๒.๖๘๗ กิโลเมตร แยกประเภทผิวจราจร ดังนี้ ลาดยาง ๙๘.๔๑๑ กิโลเมตร คอนกรีตเสริมเหล็ก ๑๘.๒๓๔ กิโลเมตร ลูกรัง, หินคลุก ๒๑.๙๕๒ กิโลเมตร และทางลาลอง ๔.๐๙๐ กิโลเมตร

การเดินทาง

- รถโดยสารประจำทางขอยสับ – ตลาดเกษตร
- รถโดยสารประจำทางปรับอากาศ สุราษฎร์ – นาสาร
- รถโดยสารประจำทางปรับอากาศ สุราษฎร์ – กระบี่
- รถตู้โดยสารระหว่างอำเภอ สุราษฎร์ – นาสาร, สุราษฎร์ – เวียงสระ

แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์

ภาพที่ ๗ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบลขุนทะเล

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน (Agri-Map-Online.moac.go.th , พ.ศ. ๒๕๖๘)

๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างภาค/จังหวัด/อำเภอ/ตำบล

- ทางหลวงจังหวัดหมายเลข ๔๐๑๕
- สายลานสกา – นาพรุ ผ่านหมู่ที่ ๑ , ๒ , ๓ , ๔ , ๕ , ๖ , ๑๐ , ๑๑
- สายขุนทะเล – พระพรัง ผ่านหมู่ที่ ๑ , ๒ , ๘ , ๙

๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ

ตำบลขุนทะเลเป็นพื้นที่อาศัยน้ำฝนในการทำการเกษตรเป็นหลัก ประมาณ ๘๐% ของพื้นที่ทั้งหมดนอกจากนี้ยังแหล่งน้ำอื่นๆ ที่ใช้ในการเกษตรดังนี้

- แหล่งน้ำผิวดิน ได้แก่ น้ำในแม่น้ำลำคลอง ทะเลสาบและในพื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นน้ำจืด ปกติน้ำผิวดินจะได้รับการเติมจากฝน ตำบลขุนทะเลมีแหล่งน้ำผิวดินที่ใช้ทำการเกษตรดังนี้

- แหล่งน้ำธรรมชาติ มีบึงน้ำจืดขนาดใหญ่ ๑ แห่ง คือบึงขุนทะเล และมีลำคลอง ๖ สาย คือ

๑) คลองดอนเกลี้ยง ผ่านหมู่ ๒,๓

๒) คลองท่ากรวด ผ่านหมู่ ๒,๓

๓) คลองชะไ้ ผ่านหมู่ ๔, ๕, ๖

๔) คลองทับบก ผ่านหมู่ ๖

๕) คลองบางปริง ผ่านหมู่ ๔

๖) คลองเรือ ผ่านหมู่ ๘

๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ

๑) โครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง

- ไม่มี -

ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง

ที่	ชื่ออ่าง/ประตูระบายน้ำ	ตำบล	ความจุที่ระดับน้ำสูงสุด (ล้าน ลบ.ม.)	ความจุที่ระดับน้ำเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)
-	-	-	-	-	-

(ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลขุนทะเล, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๒) โครงการชลประทานขนาดเล็ก

- ฝ่ายน้ำล้น จำนวน ๔ แห่ง ได้แก่
- ฝ่ายคลองชะไ้ หมู่ ๕ สภาพใช้งานได้ดี
- ฝ่ายคลองทับบก หมู่ ๖ สภาพใช้งานได้ดี
- ฝ่ายบางปริง หมู่ ๗ สภาพใช้งานได้ดี
- ฝ่ายคลองเรือ หมู่ ๘ สภาพใช้งานได้ดี

ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดเล็ก

ที่	ตำบล	โครงการ						รวมปริมาณน้ำ (ล้าน ลบ.ม.)	รวมพื้นที่ได้รับประโยชน์ (ไร่)
		อ่างเก็บน้ำ	ท่อระบายน้ำ	ฝาย	ระบบส่งน้ำ	สถานีสูบน้ำ	รวม		
๑	ขุนทะเล	-	-	๔	-	-	๔	-	-

๓) แหล่งน้ำอื่น ๆ

๑) สระน้ำ จำนวน ๖ แห่ง ดังนี้

- สระน้ำควนยุง หมู่ ๔ จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่ ซอย ๖ สภาพใ้การได้ดี ยกเว้นจะมีสภาพแห้งแล้งในช่วงฤดูแล้ง , ซอย ๘ สภาพใ้การได้ดี ยกเว้นจะมีสภาพแห้งแล้งในช่วงฤดูแล้ง

- สระน้ำคลองเรือ หมู่ ๘ (หน้าศาลาหมู่บ้าน) สภาพใ้การได้ดี ยกเว้นจะมีสภาพแห้งแล้งในฤดูแล้ง

- สระน้ำซอยพิเศษ หมู่ ๙ สภาพใ้การได้ดี ยกเว้นจะมีสภาพแห้งแล้งในช่วงฤดูแล้ง

- สระน้ำหอพุทธาธรรมโฆษณ์ หมู่ ๙ สภาพใ้การได้ดี ยกเว้นจะมีสภาพแห้งแล้งในช่วงฤดูแล้ง

- สระน้ำสายจั่วหวา หมู่ ๑๐ สภาพใ้การได้ดี ยกเว้นจะมีสภาพแห้งแล้งในช่วงฤดู

๒) แหล่งน้ำใต้ดิน บ่อบาดาลตำบลขุนทะเลรวมทั้งสิ้น ๓๔๖ บ่อ แยกรายหมู่ได้ดังนี้

หมู่ที่ ๑	จำนวน ๒๒	บ่อ
หมู่ที่ ๒	จำนวน ๑๐๕	บ่อ
หมู่ที่ ๓	จำนวน ๒๕	บ่อ
หมู่ที่ ๔	จำนวน ๔๓	บ่อ
หมู่ที่ ๕	จำนวน ๒๒	บ่อ
หมู่ที่ ๖	จำนวน ๕๖	บ่อ
หมู่ที่ ๗	จำนวน ๒๐	บ่อ
หมู่ที่ ๘	จำนวน ๒๒	บ่อ
หมู่ที่ ๙	จำนวน ๒๐	บ่อ
หมู่ที่ ๑๐	จำนวน ๑๑	บ่อ

ตารางที่ ๘ แสดงข้อมูลสระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

ที่	ตำบล	ปี ๒๕๕๘ - ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๘		รวม	
		ราย	บ่อ	ราย	บ่อ	ราย	บ่อ
๑	ขุนทะเล	-	-	-	๖	-	๖

(ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลขุนทะเล, พ.ศ. ๒๕๖๘)

ตารางที่ ๙ แสดงข้อมูลบ่อบาดาล

ที่	ตำบล	ด้านการเกษตร (บ่อ)	ด้านอุปโภค - บริโภค (บ่อ)	รวม (บ่อ)
๑	ขุนทะเล	๓๔๖	-	๓๔๖

(ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลขุนทะเล, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน

ตำบลขุนทะเล มีการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ปลูกไม้ยืนต้นจำนวน ๓๖,๑๗๔.๔๐ ไร่ ร้อยละ ๖๙.๐๗ รองลงมาคือ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง จำนวน ๗,๐๘๑.๗๔ ไร่ ร้อยละ ๑๓.๕๒ และพื้นที่ไม้ผลจำนวน ๔,๔๑๙.๗๒ ไร่ ร้อยละ ๘.๔๔

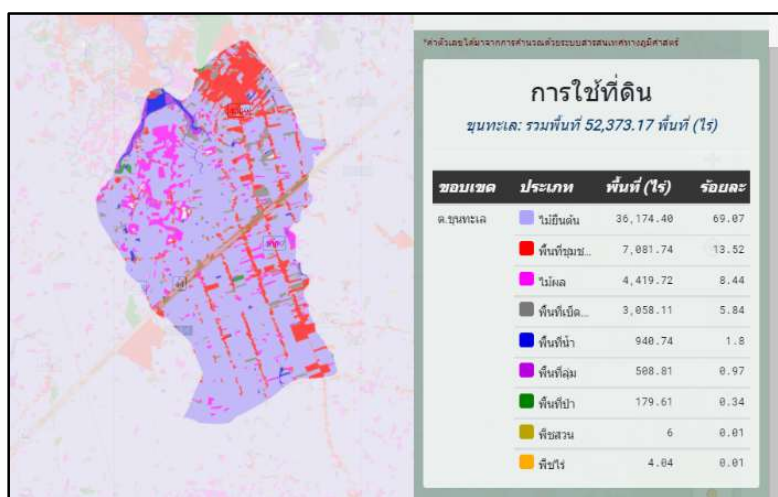
ตารางที่ ๑๐ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลขุนทะเล

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ไม้ยืนต้น	๓๖,๑๗๔.๔๐	๖๙.๐๗
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๗,๐๘๑.๗๔	๑๓.๕๒

ไม้ผล	๔,๔๑๙.๗๒	๘.๔๔
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๓,๐๕๘.๑๑	๕.๘๔
พื้นที่น้ำ	๙๔๐.๗๔	๑.๘
พื้นที่ลุ่ม	๕๐๘.๘๑	๐.๙๗
พื้นที่ป่า	๑๗๙.๖๑	๐.๓๔
พืชสวน	๖	๐.๐๑
พืชไร่	๔.๐๔	๐.๐๑

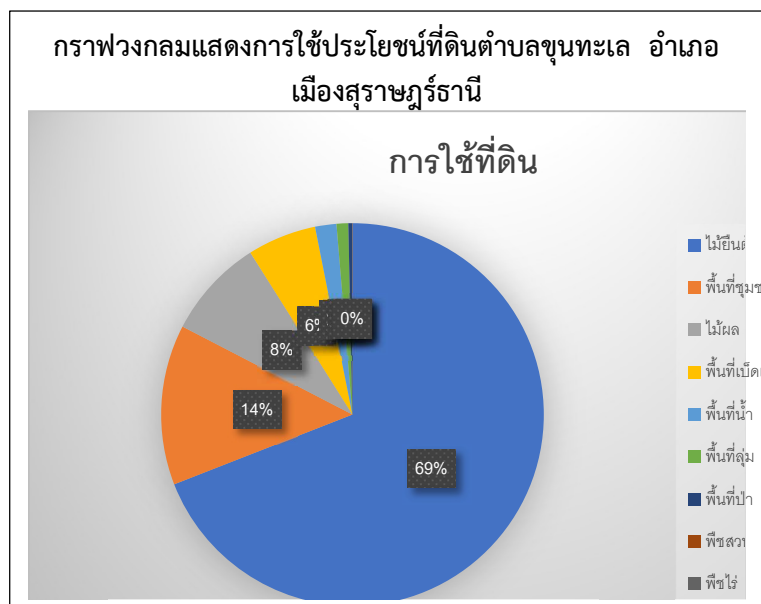
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๘)

แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลขุนทะเล

ภาพที่ ๕ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลขุนทะเล

(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๘)

(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๘.)

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

๑. ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ

(๑) ด้านพืช

ประชากรตำบลขุนทะเล มีพื้นที่ถือครองเพื่อทำการเกษตรทั้งหมด จำนวน ๒๗,๗๑๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๗๓ ของพื้นที่ทั้งหมด (๕๐,๖๔๖ ไร่) มีการปลูกพืชเศรษฐกิจ ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ไม้ผล และพืชผักต่างๆ มีครัวเรือนเกษตรกร จำนวน ๑,๘๙๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๙๗ ของครัวเรือนทั้งหมด (๑๑,๑๘๑ ครัวเรือน) โดยอยู่พื้นที่นอกเขตชลประทานทั้งหมด โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมด้านเกษตร

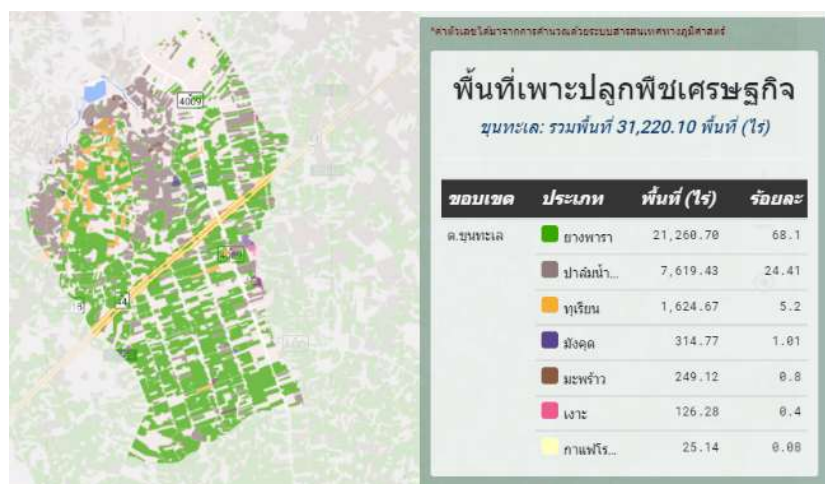
การทำการเกษตรอินทรีย์ ปลอดภัย พืช ยังมีการทำอยู่ค่อนข้างน้อยเนื่องจากปัจจุบัน โรคและแมลงศัตรูพืช มีการระบาดเป็นจำนวนมากเกษตรกร ซึ่งยังจำเป็นต้องพึ่งสารเคมี ในการผลิตทางการเกษตรอยู่แต่ทางสำนักงานเกษตรอำเภอได้พยายามส่งเสริมให้เกษตรกรหันมาใช้สารชีวภัณฑ์ แทนสารเคมีเพื่อความปลอดภัยของตัวเกษตรกรเอง ผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ ๑๑ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจ และจำนวนครัวเรือนเกษตรกรตำบลขุนทะเล

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ถือครองการเกษตรทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทำการเกษตรจริง (ไร่)				
				ยางพารา	ปาล์มน้ำมัน	ไม้ผล	พืชผัก	รวม
๑	บ้านนิคม	๑๖๕	๑,๕๑๕	๑๗๕	๑,๐๑๖	๑๑๕	๓๒	๑,๓๓๘
๒	บ้านท่าอู่	๒๑๔	๓,๔๑๙	๑,๕๑๕	๗๙๑	๑,๐๓๔	๑๘	๓,๓๕๘
๓	บ้านดอนเกลี้ยง	๒๓๕	๒,๘๗๕	๑,๓๔๖	๑,๓๓๐	๑๑๗	๔	๒,๗๙๗
๔	บ้านควนยุง	๓๐๖	๔,๖๓๙	๓,๕๖๔	๕๘๘	๓๙๑	๑๐	๔,๕๕๓
๕	บ้านซอย ๑๐	๒๒๕	๓,๕๙๔	๓,๐๔๐	๓๗๗	๑๑๕	-	๓,๕๓๒
๖	บ้านห้วยเสียน	๑๖๔	๒,๘๓๖	๑,๗๕๑	๓๕๘	๗๐๖	๓	๒,๘๑๘
๗	บ้านใหม่นิคม	๒๓๐	๓,๐๘๔	๒,๑๔๔	๗๕๐	๘๒	๑	๒,๙๗๗
๘	บ้านคลองเรือ	๑๘๘	๓,๐๑๐	๒,๒๙๑	๔๗๐	๑๘๖	๑	๒,๙๔๘
๙	บ้านภูธรอุทิศ	๕๘	๕๖๙	๓๐๕	๒๒๖	๘	๕	๕๔๔
๑๐	บ้านใหม่จิตวา	๑๑๒	๒,๑๗๗	๑,๗๔๖	๒๕๘	๖๗	๓	๒,๐๗๔
รวม		๑,๘๙๗	๒๗,๗๑๘	๑๗,๘๗๗	๖,๑๖๔	๒,๘๒๑	๗๗	๒๖,๙๓๙

หมายเหตุ ครัวเรือนเกษตรกร หมายถึง ครัวเรือนที่มีอาชีพทำการเกษตร

ที่มา : ระบบข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ปี ๒๕๖๘ สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ ๑๐ แผนที่แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบลขุนทะเล
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๘)

ภาพที่ ๑๑ แสดงข้อมูลพื้นที่การปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบลขุนทะเล
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๘)

(๒) ด้านปศุสัตว์

การเลี้ยงสัตว์ในพื้นที่ตำบลขุนทะเลส่วนใหญ่เลี้ยงสัตว์เป็นอาชีพเสริม ได้แก่ การเลี้ยงไก่ เป็ด สุนัข และโคเนื้อ (จำนวนผู้เลี้ยงสัตว์/ราย)

ตารางที่ ๑๒ แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์ แสดงจำนวนผู้เลี้ยงสัตว์ ตำบลขุนทะเล

ตำบล	โค	กระบือ	สุนัข	ไก่	เป็ด	แพะ	แกะ
ขุนทะเล	๔๑๙	-	๓๕๒	๔๖๓	๑๑๑	๖	๑

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี ณ เดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(๓) ด้านประมง

เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของตำบลขุนทะเลที่ขึ้นทะเบียนกับสำนักงานประมงจังหวัด
สุราษฎร์ธานี มีจำนวนทั้งสิ้น ๕๓ ราย ดังนี้

ตารางที่ ๑๓ แสดงข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (ถ้ามี ถ้าไม่มีให้ -)

ตำบล	เกษตรกร รวม (ราย)	กุ้งทะเล	กุ้งน้ำจืด	ปลาทะเล	ปลาน้ำจืด	สัตว์น้ำ สวยงาม	สัตว์น้ำอื่น ๆ
ขุนทะเล	๕๓	-	-	-	๕๒	-	๑
รวมทั้งหมด	๕๓	-	-	-	๕๒	-	๑

ที่มา : สำนักงานประมงอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี ณ เดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

๒. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI (ถ้าไม่มี ให้ใส่ว่า ไม่มี)

-ไม่มี-

ข้อมูลด้านสังคม

๑. ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร

๑.๑ เกษตรกร

๑) ครั้วเรือนและประชากร

จำนวนครั้วเรือนทั้งหมดของตำบลขุนทะเล มีจำนวน ๑๐,๘๓๓ ครั้วเรือน แยกเป็นครั้วเรือน
เกษตรกร จำนวน ๑,๖๘๙ ครั้วเรือน จำนวนประชากรทั้งสิ้น ๑๓,๔๗๗ คน แยกเป็นชาย ๖,๕๓๓ คน หญิง ๖,๙๔๔
คน รายละเอียดตามตารางที่ ๖

ตารางที่ ๑๔ เปรียบเทียบจำนวนประชากร ครั้วเรือน และครั้วเรือนเกษตรกร จำแนกตามพื้นที่

หมู่ที่	ประชากร			ครั้วเรือน	
	ชาย	หญิง	รวม	ครั้วเรือนทั้งหมด	ครั้วเรือนเกษตรกร
๑.บ้านนิคม	๑,๐๖๒	๑,๔๗๕	๒,๕๓๗	๓,๔๑๑	๑๒๕
๒.บ้านท่าอู่	๓๘๔	๔๔๙	๘๓๓	๓๖๒	๑๖๔
๓.บ้านดอนเกลี้ยง	๖๔๕	๖๖๘	๑,๓๑๓	๖๖๙	๑๕๕
๔.บ้านควนยูง	๙๐๓	๙๘๐	๑,๘๘๓	๙๒๙	๒๑๕
๕.บ้านซอยสับ	๖๔๕	๗๑๔	๑,๓๕๙	๙๔๔	๑๗๕
๖.บ้านห้วยเสี้ยน	๓๑๕	๓๑๒	๖๒๗	๒๗๘	๑๓๔
๗.บ้านใหม่นิคม	๖๕๘	๗๕๖	๑,๔๑๔	๙๒๓	๑๒๖
๘.บ้านคลองเรือ	๔๗๙	๔๘๔	๙๖๓	๓๘๙	๑๑๘
๙.บ้านภูธรอุทิศ	๑,๗๘๕	๒,๐๐๔	๓,๗๘๙	๓,๙๘๓	๕๘
๑๐.บ้านใหม่จัตวา	๒๐๔	๑๘๔	๓๘๘	๒๐๔	๘๒
รวม	๗,๐๘๐	๘,๐๒๖	๑๕,๑๐๖	๑๒,๐๙๒	๑,๓๕๒

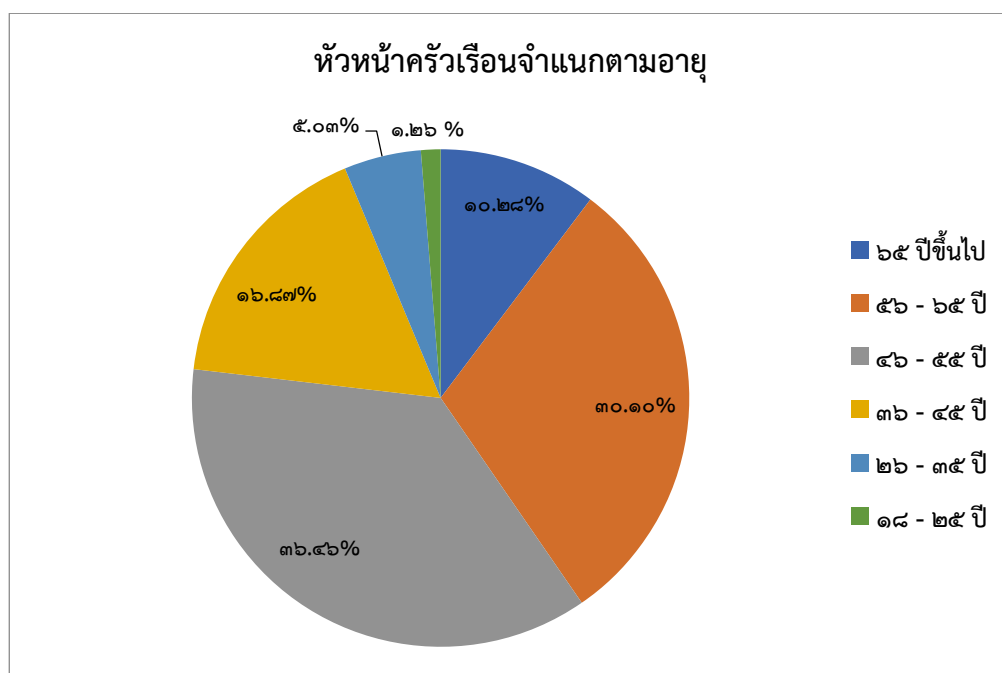
ตำบลขุนทะเลมีครั้วเรือนเกษตรกร จำนวน ๑,๖๘๙ ครั้วเรือน โดยมีหัวหน้าครั้วเรือนเกษตรกร
อายุระหว่าง ๔๖ - ๕๕ ปี จำนวน ๔๙๓ ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๔๖ รองลงมาอายุระหว่าง ๕๖ - ๖๕ ปี
จำนวน ๔๐๗ ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๑๐ และอายุระหว่าง ๓๖ - ๔๕ ปี จำนวน ๒๒๘ ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๘๗ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๕ แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ ตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ช่วงอายุ (ปี)	ครัวเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๑๓๙	๑๐.๒๘
๕๖ - ๖๕ ปี	๔๐๗	๓๐.๑๐
๔๖ - ๕๕ ปี	๔๙๓	๓๖.๔๖
๓๖ - ๔๕ ปี	๒๒๘	๑๖.๘๗
๒๖ - ๓๕ ปี	๖๘	๕.๐๓
๑๘ - ๒๕ ปี	๑๗	๑.๒๖
รวม	๑,๓๕๒	๑๐๐

ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๘

กราฟวงกลมแสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ

ภาพที่ ๑๓ แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ ตำบลขุนทะเล

ที่มา :ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๘

(๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

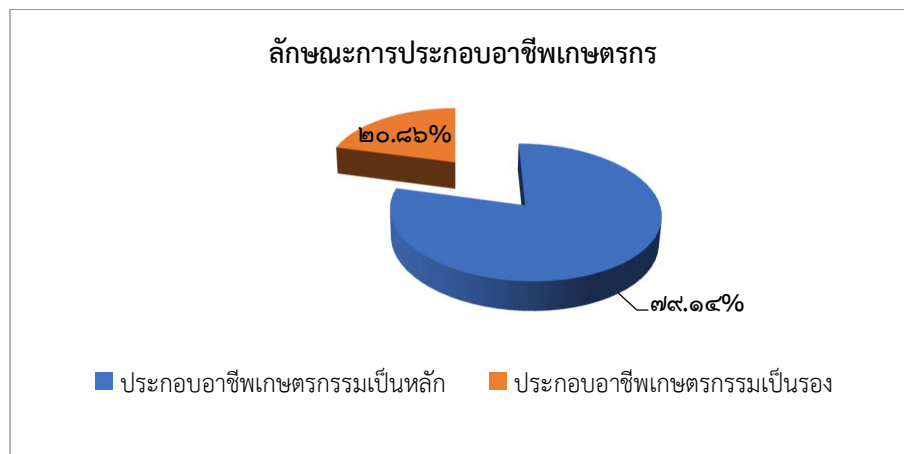
ตำบลขุนทะเลมีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก จำนวน ๑,๐๗๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๗๙.๑๔ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๒๘๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๘๖

ตารางที่ ๑๖ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร ตำบลขุนทะเล

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๑,๐๗๐	๗๙.๑๔
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๒๘๒	๒๐.๘๖

ที่มา : ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๘

กราฟวงกลมแสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร

ภาพที่ ๑๔ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ ตำบลขุนทะเล

ที่มา : ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๘

(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรตำบลขุนทะเล ส่วนใหญ่เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง จำนวน ๑,๓๓๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๗๔ และเช่า จำนวน ๑๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑.๒๖ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๗ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร ตำบลขุนทะเล

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง	๑,๓๓๕	๙๘.๗๔
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๐	๐
เช่า	๑๗	๑.๒๖

ที่มา : ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๘

กราฟวงกลมแสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร

ภาพที่ ๑๕ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน ตำบลขุนทะเล
ที่มา : ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๘

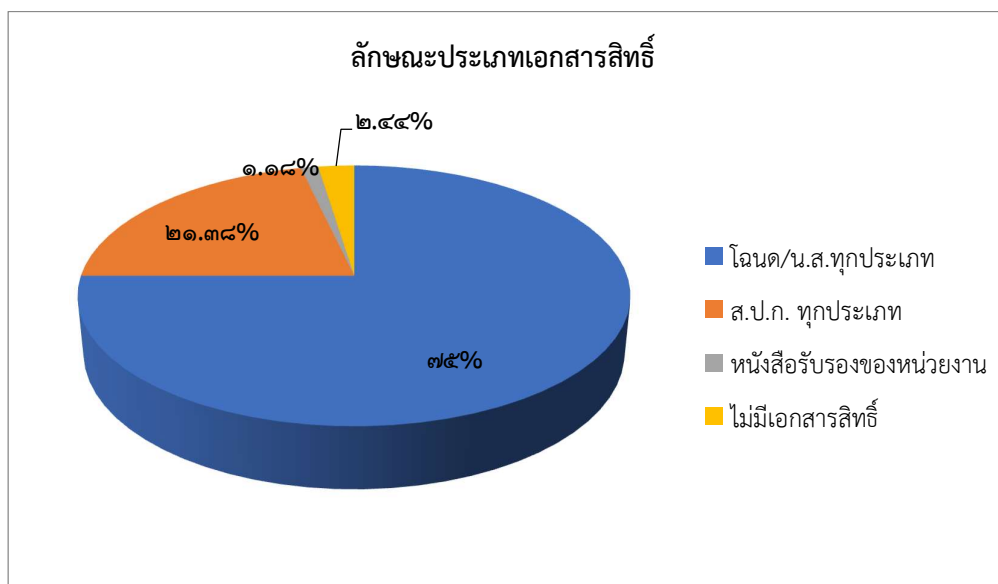
(๔) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของเอง)

เกษตรกรตำบลขุนทะเล มีการถือครองที่ดินแบบมีเอกสารสิทธิ์ประเภทโฉนด จำนวน ๑,๐๑๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๐๐ รองลงมาคือเอกสารสิทธิ์ประเภท ส.ป.ก. จำนวน ๒๘๙ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๓๘ แบบไม่มีเอกสารสิทธิ์ จำนวน ๓๓ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒.๔๔ และแบบหนังสือรับรองของหน่วยงาน ๑๖ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑.๑๘ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๘ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรองของหน่วยงาน	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	
๑,๐๑๔	๒๘๙	๑๖	๓๓	๑,๓๕๒
๗๕.๐๐	๒๑.๓๘	๑.๑๘	๒.๔๔	๑๐๐

ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๘

ภาพที่ ๔ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๑.๒ องค์กรและสถาบันเกษตรกร

๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

ตำบลขุนทะเล อำเภอเมืองฯ จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๒ กลุ่ม มีสมาชิก ๕๕ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๑ กลุ่ม สมาชิก ๑๒ ราย วิสาหกิจชุมชน ๑ แห่ง สมาชิก ๒๑ ราย และกลุ่มเกษตรกร ๒ กลุ่ม สมาชิก ๕๕ ราย

ตารางที่ ๑๙ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรตำบลขุนทะเล อำเภอเมืองฯ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
ขุนทะเล	๓	๒๓	๑	๑๐	๑	๑๐	๑๕	๓๔๙	๐	๐	๒	๕๕
รวม	๒	๕๕	๑	๑๒	๑	๒๐	๒	๒๐	๐	๐	๒	๕๕

ที่มา : ข้อมูลสรุปผลการดำเนินการกลุ่มองค์กรเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ปี ๒๕๖๘ อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

ตารางที่ ๒๐ แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์

ประเภทผลิตภัณฑ์	จำนวน
อาหาร	๑
เครื่องดื่ม	๑
ผ้า เครื่องแต่งกาย	๑
ของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก	๒
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	๒๒
รวม	๒๗

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๒๑ แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
รักษ์พิมพ์ใจ	๙	ขุนทะเล	๘
พัฒนาสตรีเทศบาลตำบลขุนทะเล	๙	ขุนทะเล	๘
สานสายใยใจไทยทุกภาค	๗	ขุนทะเล	๕๐
กลุ่มประมงพื้นบ้านเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บึงขุนทะเล	๒	ขุนทะเล	๒๒
สานสายใยใจไทยทุกภาค	๕	ขุนทะเล	๕๐
สานสายใยใจไทยทุกภาค	๔	ขุนทะเล	๕๐
สานสายใยใจไทยทุกภาค	๔	ขุนทะเล	๕๐
สานสายใยใจไทยทุกภาค	๙	ขุนทะเล	๕๐
บ้านควนยุง	๔	ขุนทะเล	๑๕
ส่งเสริมอาชีพบ้านใหม่จัตวา	๑๐	ขุนทะเล	๑๐
บ้านคลองเรือขุนทะเล	๘	ขุนทะเล	๑๕
บ้านใหม่นิคม	๗	ขุนทะเล	๑๕
ส่งเสริมอาชีพบ้านนิคม	๑	ขุนทะเล	๑๘
กลุ่มร่วมใจพัฒนาบ้านท่าอู่	๒	ขุนทะเล	๘
กลุ่มปรับปรุงคุณภาพทุเรียนเพื่อการส่งออก	๒	ขุนทะเล	๕๓

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๒๒ แสดงข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

ชื่อองค์กร	หมู่ที่	จำนวนสมาชิก
๑. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรพัฒนาอาชีพ	๗	๑๐
๒. กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์สุราษฎร์ธานี	๙	๑๐
๓. กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรส่งเสริมอาชีพบ้านภูธรอุทิศ	๙	๑๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๒๓ แสดงข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
- ไม่มี -	-	-	-

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี พ.ศ.๒๕๖๘

(๒) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

ตำบลขุนทะเล อำเภอเมืองฯ จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เครือข่าย ๓ ศูนย์ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ๑ ศูนย์ และศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน ๑ ศูนย์

ตารางที่ ๒๔ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร ตำบลขุนทะเล อำเภอเมืองฯ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศดปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง			ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยี ด้านการ พัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฏีรูป	
ขุนทะเล	-	๓	๑	-	-	๑	๑	-	๑
รวม	-	๓	๑	-	๑	๑	๑	-	๑

ที่มา : บัญชีศูนย์เครือข่ายของ ศพก.อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี, ๒๕๖๘.

(๑) อาสาสมัครเกษตร

ตำบลขุนทะเล อำเภอเมืองฯ จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีอาสาสมัครเกษตร จำนวน ๕๐ คน โดยมีเกษตรกรหมู่บ้านจำนวน จำนวน ๑๐ ราย หมอдинอาสา ๑๐ ราย อาสาปศุสัตว์ ๓๐ ราย

ตารางที่ ๒๕ แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตร ตำบลขุนทะเล อำเภอเมืองฯ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร รพณหลวง	ครูบัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอдин อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏีรูปที่ดิน
ขุนทะเล	-	-	-	๓๐	๑๐	๑๐	-	-	-
รวม	-	-	-	๓๐	๑๐	๑๐	-	-	-

ที่มา : ฐานข้อมูลอาสาสมัครหมู่บ้าน สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี, พ.ศ. ๒๕๖๘

(๒) ประชาชนชาวบ้าน

ตำบลขุนทะเลมีประชาชนชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกประชาชนชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิธีของประชาชนแต่ละคน ซึ่งในตำบลขุนทะเลมีประชาชนชาวบ้านจำนวน ๔ คน

ตารางที่ ๒๖ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้านตำบลขุนทะเล อำเภอเมืองฯ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

หมู่ที่	จำนวน (ราย)	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่
๑	๑	นางเมตตา ปานนก	๒๓๓ ม.๑ ต.ขุนทะเล
๗	๓	นายวิเชียร รัตนจินดา	๓๕๙ ม.๗ ต.ขุนทะเล
		นายสุวรรณ ชูเพ็ญ	๑๙ ม.๗ ต.ขุนทะเล
		นายวิทยา จันทร์ทอง	๓๘๑/๒ ม.๗ ต.ขุนทะเล
รวม	๔	-	-

ที่มา : ฐานข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน, สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี, พ.ศ. ๒๕๖๘

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตำบลขุนทะเล จำนวน ๓ ศูนย์

ตารางที่ ๒๗ แสดงข้อมูลศูนย์หลักและศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/ กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุล ประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์ ประธานศูนย์เครือข่าย
			หมู่	ตำบล		
๑	ด้านทุเรียน	ทุเรียน	๒	ขุนทะเล	นายมนตรี มีเพ็ง	๐๘๑๗๘๔๑๙๔
๒	ด้านปาล์มน้ำมัน	ปาล์มน้ำมัน	๗	ขุนทะเล	นายมงคล มณีรัตน์	๐๙๓๕๗๕๒๖๖๕
๓	ด้านเกษตร ผสมผสาน	ปศุสัตว์/ ผสมผสาน	๘	ขุนทะเล	นางสาวสุกฤตภัทร วีระสุนทร	๐๙๓๕๘๔๔๓๓๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี พ.ศ.๒๕๖๘

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่

แผนการผลิตรายกลุ่มของ...แปลงใหญ่ทุเรียนตำบลขุนทะเล

ที่อยู่...หมู่ ๒ ตำบลขุนทะเล อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

กิจกรรม : ผลิตทุเรียนคุณภาพ

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๓๑,๖๔๐ บาท/ไร่/ปี เป็น ๒๕,๓๑๒ บาท/ไร่/ปี (ร้อยละ ๒๐)

- เป้าหมายผลผลิต.....เพิ่มผลผลิต จาก ๒,๐๐๐ กก.ต่อไร่ เป็น ๒,๖๐๐ กก.ต่อไร่ (ร้อยละ ๓๐)

- เป้าหมายรายได้.....๒๖๐,๐๐๐ บาทต่อไร่ต่อปี.....

- ประมาณการระบาย ๖๕,๐๐๐ บาทต่อไร่ต่อปี.....

ตารางที่ ๒๘ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่

ที่	ตำบล	ชื่อกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวน พื้นที่ (ไร่)
๑	ขุนทะเล	แปลงใหญ่ทุเรียนตำบลขุนทะเล	ทุเรียน	๔๖	๑,๒๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี พ.ศ.๒๕๖๘

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบลขุนทะเล

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของตำบลขุนทะเล

สินค้าเกษตรที่สำคัญ ชนิดสินค้าปาล์มน้ำมัน

๑.๑ แหล่งน้ำหลัก

[] น้ำฝน [] ชลประทาน [] บ่อน้ำบาดาล [/] แหล่งน้ำธรรมชาติอื่น ๆ (ระบุ) แม่น้ำตาปี

๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

ตำบลขุนทะเลมีพื้นที่ปลูกยางพาราทั้งหมด จำนวน ๑๗,๗๘๗.๔๗ ไร่ ๑,๐๙๙ ไร่ ๑๐๙๙ ไร่ โดยพื้นที่ปลูกมากที่สุดอยู่ที่หมู่ที่ ๔ จำนวน ๓,๖๒๖.๘๔ ไร่ ๒๓๒ ไร่ ๒๓๒ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๑๖,๐๐๘.๗๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๐ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๑,๗๗๘.๗๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๐ ตารางที่ ๓๐ แสดงปริมาณการปลูกยางพารา ตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

หมู่ที่	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
๑	๒๑	๑๘๘.๑๑	๑๘๐.๘๖	๔๕.๒๒	๐.๒๕
๒	๘๑	๑,๒๓๑.๑๔	๑,๑๓๐.๙๒	๒๘๒.๗๓	๐.๒๕
๓	๑๑๐	๑,๓๖๘.๕๕	๑,๒๙๗.๖๓	๓๒๔.๔๑	๐.๒๕
๔	๒๓๒	๓,๖๒๖.๘๔	๓,๒๑๑.๐๒	๘๐๒.๗๖	๐.๒๕
๕	๑๖๗	๒,๙๕๖.๔๒	๒,๗๗๙.๕๓	๖๙๔.๘๘	๐.๒๕
๖	๑๒๑	๑,๗๖๔.๘๓	๑,๖๓๙.๒๐	๔๐๙.๘๐	๐.๒๕
๗	๑๕๗	๑,๙๙๐.๔๓	๑,๘๖๙.๕๒	๔๖๗.๓๘	๐.๒๕
๘	๑๕๖	๒,๔๙๖.๗๓	๒,๒๐๘.๓๙	๕๕๒.๑๐	๐.๒๕
๙	๓๒	๔๐๓.๖๓	๓๓๑.๕๗	๘๒.๘๙	๐.๒๕
๑๐	๙๙	๑,๗๖๐.๗๔	๑,๖๐๔.๙๘	๔๐๑.๒๕	๐.๒๕
รวม	๑,๐๙๙	๑๗,๗๘๗.๔๗	๑๖,๓๑๓.๖๐	๔,๐๖๓.๔๒	

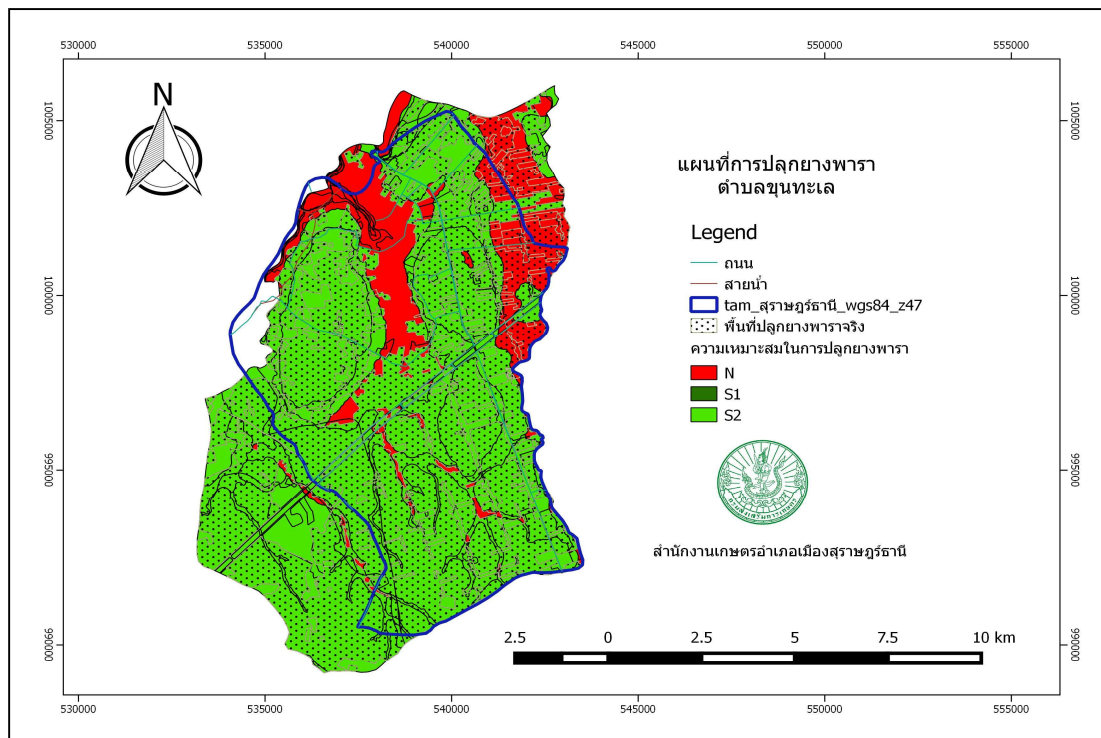
ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร

ตารางที่ ๓๑ แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลขุนทะเล

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกปาล์มน้ำมัน (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
ขุนทะเล	๐	๑๖,๐๐๘.๗๒	๑,๗๗๘.๗๕	๐	๑๗,๗๘๗.๔๗

(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๘)

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลขุนทะเล

๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอ)

- (๑) การใช้พันธุ์ดี ใช้พันธุ์ RRIM ๖๐๐ สถาบันวิจัยยาง ๒๕๑ BPM ๒๔ สถาบันวิจัย ๒๒๖
- (๒) การเตรียมดิน การเตรียมพื้นที่ ส่วนใหญ่จะนิยมใช้เครื่องจักร โดยใช้วิธีการไถ จำนวน ๒ ครั้ง พรุนอีก ๑ ครั้ง แล้วกำจัดเศษไม้ที่ตกค้างให้หมดก่อนที่จะปักแนวปลูก
- (๓) การปลูก การปลูกยางพารา ใช้ยางพารา ใช้ยางพันธุ์ที่มีขนาด ๑-๒ ฉัตร ปราศจากโรคแมลง ศัตรูพืช ถ้าเป็นยางชำ-ถุง ควรจะมีอายุประมาณ ๒-๓ เดือน โดยการขุดหลุม ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. รองก้นหลุม ด้วยปุ๋ยหินฟอสเฟต ประมาณ หลุมละ ๑๗๐ กรัม ถ้าต้องการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ประมาณหลุมละ ๕ กิโลกรัม
- (๔) ระบบการให้น้ำ อาศัยน้ำฝนตามธรรมชาติ
- (๕) การดูแลรักษา มีการปลูกพืชคลุมดินโดยใช้พืชตระกูลถั่ว เช่น ชีรุลีสม การคลุมโคนนิยมทำในช่วงปลายฤดูฝนควรใช้ฟางข้าว ห่อเศษพืชที่เหลือจากการเกษตรมาใช้คลุมโคนยางพารารอบโคนต้น ประมาณ ๑ เมตร หนา ๑๐ ซม.
- (๖) การใส่ปุ๋ย

ยางก่อนเปิดกรีด ใช้ปุ๋ยเคมีสูตร ๒๐-๑๐-๑๒ ร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์ โดยการใช้ปุ๋ยเคมี ๖๐-๑๐๐ กรัม/ต้น ปุ๋ยอินทรีย์ ๒ ก.ก./ต้น ใส่ปุ๋ยโดยการหว่านรอบ ๆ ต้น หรือ หว่านในระหว่างแถว แต่ก่อนใส่ปุ๋ย ควรกำจัดวัชพืชก่อนทุกครั้ง

ยางหลังเปิดกรีด ใส่ปุ๋ยสูตร ๓๐-๕-๑๕ ในอัตรา ๑ ก.ก./ต้น/ปี ให้แบ่งใส่ปีละ ๒ ครั้ง คือต้นฝนและปลายฝน โดยการหว่านรอบต้น หรือหว่านระหว่างแถว และปุ๋ยอินทรีย์ประมาณ ๒-๓ ก.ก./ต้น/ปี ควรใส่ปุ๋ยอินทรีย์ก่อนที่จะใส่ปุ๋ยเคมีประมาณ ๑๕ วัน

(๗) การเก็บเกี่ยว ในปัจจุบัน มี ๓ แบบ ได้แก่ การขายนํ้ายางสด การทำยางแผ่นดิบ และทำเป็นเศษยาง

(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว ใส่ปุ๋ยสูตร ๓๐-๕-๑๕ ในอัตรา ๑ ก.ก./ต้น/ปี ให้แบ่งใส่ปีละ ๒ ครั้ง คือต้นฝนและปลายฝน โดยการหว่านรอบต้น หรือหว่านระหว่างแถว และปุ๋ยอินทรีย์ประมาณ ๒-๓ ก.ก./ต้น/ปี ควรใส่ปุ๋ยอินทรีย์ก่อนที่จะใส่ปุ๋ยเคมีประมาณ ๑๕ วัน

(๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู มีการระบาดของโรคและแมลงศัตรูน้อยมากหรือแทบไม่มีเลย

๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูก เกษตรกรในตำบลขุนทะเล มีการปลูกยางพารา ดังนี้
ตารางที่ ๒๓ แสดงปฏิทินการผลิตปาล์มนํ้ามัน ปี ๒๕๖๘ ตำบลขุนทะเล อำเภอเมืองฯ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ยางพารา					←△							
	←---				←---	▽	---	---	---	---	---	---

สัญลักษณ์

←→ ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

←--- ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี, พ.ศ. ๒๕๖๘.)

๑.๕ ต้นทุนการผลิต

ตำบลขุนทะเลมีต้นทุนการผลิตยางพารา เป็นเงิน ๕,๒๘๐ บาท /ไร่

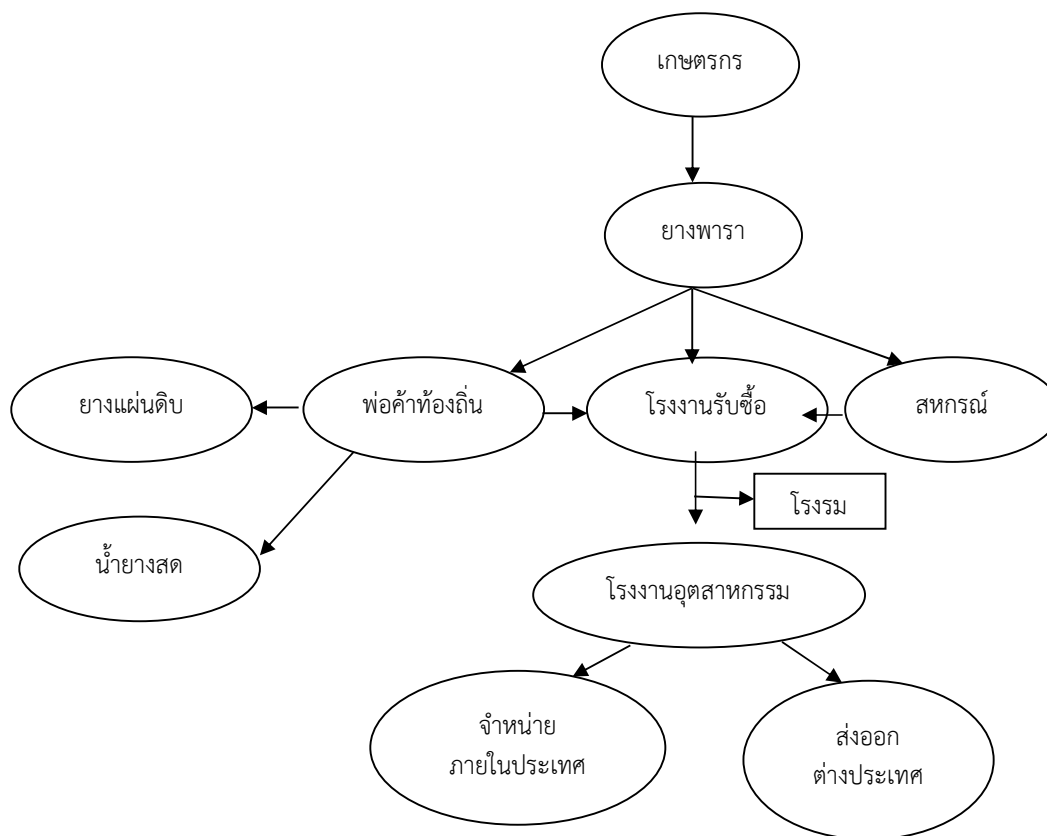
รายการ	เงิน	หมายเหตุ
ค่าปุ๋ย	๙๘๐	๕๐ กก./ไร่
ค่าแรง (ดูแลรักษา,เก็บเกี่ยว)	๔,๐๐๐	๔๐ % ของรายได้
ค่าสารเคมี	๒๐๐	สารกำจัดวัชพืช
ค่านํ้ามัน	๑๐๐	
รวม	๕,๒๘๐	

ตารางที่ ๓๒ แสดงต้นทุนการผลิตยางพารา ปี ๒๕๖๘ ตำบลขุนทะเล อำเภอเมืองฯ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี, พ.ศ. ๒๕๖๘)

ผลผลิตเฉลี่ย	๐.๒๕	ตัน/ไร่
ราคาปัจจุบันตันละ	๔๐,๐๐๐	บาท
เป็นเงิน	๑๐,๐๐๐	บาท
หักต้นทุน	๕,๒๘๐	บาท
กำไร	๔,๗๒๐	บาท

๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

(๑) วิธีการตลาด

๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

ตำบลขุนทะเลมีโรงงานรับซื้อยางพารา รวม ๒ แห่ง ได้แก่ บริษัท ไทยรับเบอร์ลาคัทซ์กรุ๊ป และบริษัท วงศ์บัณฑิต

๑.๗ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่

๑) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

ตำบลขุนทะเลมีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer แปลงใหญ่ จำนวน ๓๐ ราย

- องค์กรความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์กรความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

๑) การพัฒนาคุณภาพ และเพิ่มปริมาณผลผลิต

๒) การจัดการศัตรูพืช

๓) การผลิตนอกฤดู

ตารางที่ ๓๓ แสดง Smart Farmer ต้นแบบ/ ตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑	นาย มนตรี มีเพ็ง	๒	ขุนทะเล	เมือง	๒๕๖๐	ทุเรียน
๒	นายสุธรรม ช่วยคล้าย	๖	ขุนทะเล	เมือง	๒๕๖๐	ทุเรียน
๓	นางสจิตรา สุธิรักษ์	๒	ขุนทะเล	เมือง	๒๕๖๐	ทุเรียน
๔	นางโชติกา รักษ์เมือง	๒	ขุนทะเล	เมือง	๒๕๖๐	ทุเรียน

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๕	นายสามารถ ทองมาก	๖	ขุนทะเล	เมือง	๒๕๖๐	ทุเรียน
๖	นายประทีป เพ็งทอง	๒	ขุนทะเล	เมือง	๒๕๖๐	ทุเรียน
๗	นายสิทธิพงษ์ ธรรมบำรุง	๒	ขุนทะเล	เมือง	๒๕๖๐	ทุเรียน
๘	นายสุรินทร์ รักษ์เมือง	๒	ขุนทะเล	เมือง	๒๕๖๐	ทุเรียน
๙	นายธีระยุทธ พัฒนะ	๒	ขุนทะเล	เมือง	๒๕๖๐	ทุเรียน
๑๐	นางสาววลัยวัลย์ โพธิ์แป้น	๒	ขุนทะเล	เมือง	๒๕๖๐	ทุเรียน
๑๑	นางแจ่มจันทร์ บุญส่ง	๒	ขุนทะเล	เมือง	๒๕๖๐	ทุเรียน
๑๒	นางทิพย์เกษร แท่นนัย	๒	ขุนทะเล	เมือง	๒๕๖๐	ทุเรียน
๑๓	นางศรีประภา จินดาเย็น	๒	ขุนทะเล	เมือง	๒๕๖๐	ทุเรียน
๑๔	นางวรรณภา สุขสำราญ	๒	ขุนทะเล	เมือง	๒๕๖๐	ทุเรียน
๑๕	นางนิภา ใจปลื้ม	๒	ขุนทะเล	เมือง	๒๕๖๐	ทุเรียน
๑๖	นายสนธยา โพธิ์แป้น	๒	ขุนทะเล	เมือง	๒๕๖๐	ทุเรียน
๑๗	นางประทุม ทวีขลังษ์	๒	ขุนทะเล	เมือง	๒๕๖๐	ทุเรียน
๑๘	นายมน โรจน์จันทร์	๒	ขุนทะเล	เมือง	๒๕๖๐	ทุเรียน
๑๙	นายวิชัย ทองมาก	๒	ขุนทะเล	เมือง	๒๕๖๐	ทุเรียน
๒๐	นางกาญจนา สมคะเนย์	๖	ขุนทะเล	เมือง	๒๕๖๐	ทุเรียน
๒๑	นายมนัส คงฤกษ์	๒	ขุนทะเล	เมือง	๒๕๖๐	ทุเรียน
๒๒	นายชนะกิจ ด่านเดิน	๖	ขุนทะเล	เมือง	๒๕๖๐	ทุเรียน
๒๓	นายดอน ชลธิชัย	๖	ขุนทะเล	เมือง	๒๕๖๐	ทุเรียน
๒๔	นางระเบียบ อังกระโทก	๒	ขุนทะเล	เมือง	๒๕๖๐	ทุเรียน
๒๕	นายอนันต์ เมฆสข	๖	ขุนทะเล	เมือง	๒๕๖๐	ทุเรียน
๒๖	นายอำนาจ ศรีสังข์	๖	ขุนทะเล	เมือง	๒๕๖๐	ทุเรียน
๒๗	นางขวัญใจ บางรักษ์	๒	ขุนทะเล	เมือง	๒๕๖๐	ทุเรียน
๒๘	นายวิเชียร ฤทธิชัย	๒	ขุนทะเล	เมือง	๒๕๖๐	ทุเรียน
๒๙	นายศรีสมวงศ์ คงฤกษ์	๖	ขุนทะเล	เมือง	๒๕๖๐	ทุเรียน
๓๐	นายประณิต กลับโบ	๒	ขุนทะเล	เมือง	๒๕๖๐	ทุเรียน

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี พ.ศ. ๒๕๖๘)

๒. การวิเคราะห์ Supply chain

ตารางที่ ๓๕ แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้า ทุเรียน ตำบลขุนทะเล อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
มิติพื้นที่	สถานการณ์ปัจจุบัน	- สวนทุเรียนรายย่อย-กลาง กระจายหลายหมู่บ้าน - พึ่งพาฝนและสภาพอากาศธรรมชาติ - ถนนเข้าสวนบางแห่งแคบ/ชำรุด	- รวบรวมผลผลิตผ่านล้ง/พ่อค้าคนกลาง - ขนส่งทางรถยนต์เป็นหลัก	- จำหน่ายในตลาดท้องถิ่น ตลาดกลางภาคใต้ - บางส่วนส่งออกผ่านล้ง
	ปัญหา Pain point	- น้ำไม่สม่ำเสมอในหน้าแล้ง - น้ำท่วมช่วงฝนหนัก	รถขนส่งไม่ควบคุมอุณหภูมิ	- ราคาผันผวนตามฤดูกาล - พึ่งพาตลาดเดิม ๆ

		• เข้าถึงสวนลำบาก ทำให้ต้นทุนขนส่งสูง	• การกระจายผลผลิตไม่สม่ำเสมอ	
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	• ระบบ Smart Irrigation / IoT Sensor • ใช้ GIS แผนที่สวน วางแผนจัดการน้ำ	• Logistics Platform รวมรอบรถขนส่ง • ระบบติดตาม GPS	• E-Marketplace เกษตร • ระบบพยากรณ์ราคา/อุปสงค์
มิติคน	สถานการณ์ปัจจุบัน	• เกษตรกรสูงอายุเป็นส่วนใหญ่ • อาศัยประสบการณ์ดั้งเดิม	• พ่อค้าคนกลางมีบทบาทสูง • ใช้แรงงานชั่วคราว	• ผู้บริโภคต้องการคุณภาพ/มาตรฐาน • สนใจแหล่งที่มา
	ปัญหา Pain point	• ขาดทักษะดิจิทัล • ขาดข้อมูลตลาด	• การสื่อสารกับสวนไม่เป็นระบบ • แรงงานไม่แน่นอน	• ขาดข้อมูลย้อนกลับถึงสวน • ความเชื่อมั่นด้านคุณภาพ
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	• Line OA / แอปเกษตรกร • อบรม Smart Farmer	• ระบบจัดการคำสั่งซื้อ (Order Management)	• QR Code Traceability • แพลตฟอร์มรีวิวสินค้า
มิติสินค้า	สถานการณ์ปัจจุบัน	• ทุเรียนพันธุ์หมอนทองเป็นหลัก • คุณภาพแตกต่างกันตามสวน	• คัดเกรดด้วยแรงงานคน • บรรจุภัณฑ์ทั่วไป	• จำหน่ายทั้งลูก/คัดเกรด • เน้นราคาเป็นหลัก
	ปัญหา Pain point	• เก็บเกี่ยวอ่อนไป/แก่เกินไป • มาตรฐานไม่สม่ำเสมอ	• สูญเสียระหว่างขนส่ง • ไม่มีข้อมูลล๊อตสินค้า	• สินค้าล้นตลาดช่วงฤดู • มูลค่าเพิ่มต่ำ
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	• AI ช่วยประเมินความแก่ทุเรียน • มาตรฐาน GAP Digital	• Cold Chain / Smart Packing • ระบบบันทึกล๊อตสินค้า	• แปรรูป (ทุเรียนแช่แข็ง/อบกรอบ) • Branding + Storytelling

บทที่ ๓

บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) โครงการการผลิตทุเรียนคุณภาพเพื่อการส่งออก ตำบลขุนทะเล อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตารางที่ ๓๖ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	การผลิตทุเรียนคุณภาพเพื่อการส่งออก ตำบลขุนทะเล อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานพัฒนาและยกระดับภาคการเกษตรสู่เกษตรมูลค่าสูง
๓. แนวทางการพัฒนา	แนวทางการพัฒนาศักยภาพสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพ มาตรฐาน และสามารถแข่งขันในตลาดทั้งในและต่างประเทศ
๔. หลักการและเหตุผล	ตำบลขุนทะเลเป็นแหล่งผลิตทุเรียนที่มีศักยภาพของอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี แต่ยังประสบปัญหาด้านคุณภาพผลผลิตที่ไม่สม่ำเสมอ ต้นทุนการผลิตสูง และการพึ่งพาพ่อค้าคนกลาง ส่งผลให้ไม่สามารถเข้าสู่ตลาดส่งออกได้อย่างเต็มศักยภาพ โครงการนี้จึงมุ่งพัฒนาการผลิตทุเรียนให้ได้มาตรฐาน GAP เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการสวนด้วยเทคโนโลยี และยกระดับคุณภาพผลผลิตให้ตรงตามความต้องการของตลาดส่งออก เพื่อเพิ่มรายได้และความมั่นคงให้เกษตรกรในพื้นที่
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑) เพื่อพัฒนาการผลิตทุเรียนให้ได้มาตรฐานคุณภาพเพื่อการส่งออก ๒) เพื่อเพิ่มศักยภาพและองค์ความรู้ของเกษตรกรด้านการจัดการสวนทุเรียนสมัยใหม่ ๓) เพื่อเพิ่มมูลค่าและรายได้ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	- เกษตรกรเข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่า ๕๐ ราย - พื้นที่ปลูกทุเรียนที่ผ่านมาตรฐาน GAP ไม่น้อยกว่า ๓๐๐ ไร่ - ปริมาณทุเรียนคุณภาพเพื่อการส่งออกเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐
๗. พื้นที่เป้าหมาย	ตำบลขุนทะเล อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี
๘. กิจกรรมหลัก	๑) อบรมและถ่ายทอดความรู้ด้านการผลิตทุเรียนคุณภาพและมาตรฐาน GAP ๒) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการจัดการสวน เช่น ระบบน้ำอัจฉริยะ ๓) สนับสนุนการคัดเกรดและจัดการหลังการเก็บเกี่ยว ๔) เชื่อมโยงตลาดและล้งส่งออก
๙. หน่วยงานดำเนินการ	หน่วยงานหลัก: สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง: เทศบาลตำบลขุนทะเล, สำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี, กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียน
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ระยะเวลา ๑ ปี (ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๙ – กันยายน พ.ศ. ๒๕๗๐)
๑๑. งบประมาณ	งบประมาณทั้งสิ้นประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ บาท แหล่งงบประมาณ: งบพัฒนาจังหวัด / งบสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑๒. ผลผลิต (Output)	- เกษตรกรได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการผลิตทุเรียนคุณภาพ - สวนทุเรียนที่ผ่านมาตรฐาน GAP เพิ่มขึ้น - ระบบการจัดการผลผลิตหลังเก็บเกี่ยวที่มีประสิทธิภาพ
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	- ทุเรียนตำบลขุนทะเลมีคุณภาพและมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของตลาดส่งออก - เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างยั่งยืน - เกิดการพัฒนาห่วงโซ่อุปทานทุเรียนในพื้นที่อย่างเป็นระบบ

หมายเหตุ : ถ้ามีมากกว่า ๑ โครงการ สามารถเพิ่มตารางได้

๒. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

ตารางที่ ๓๗ แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

โครงการ (Project)	ปัจจัยขาเข้า (Input)	กิจกรรม/กระบวนการ (Activities)	ผลการดำเนินงานกิจกรรม			แหล่ง งบประมาณ	ปีที่ ดำเนินการ
			ผลผลิต (Output) (เห็นผลทันทีหรือภายใน ๑ ปี)	ผลลัพธ์ (Outcome) (เห็นผลภายใน ๒ ปี)	ผลกระทบ (Impact) (เห็นผลภายใน ๓ - ๕ ปี)		
โครงการการผลิต ทุเรียนคุณภาพเพื่อการ ส่งออก ตำบลขุนทะเล อำเภอเมืองสุราษฎร์ ธานี จังหวัดสุราษฎร์ ธานี	เพื่อพัฒนา ศักยภาพสินค้า เกษตรให้มี คุณภาพ มาตรฐาน และ สามารถแข่งขัน ในตลาดทั้งใน และ ต่างประเทศ	จัดอบรมเกษตรกรด้าน Smart Farm และการใช้ แอปพลิเคชันเกษตร จัดตั้งศูนย์รวบรวมและ คัดแยกทุเรียนคุณภาพ ต้นแบบพัฒนาระบบ ฐานข้อมูลแปลงเกษตร และระบบ Traceability (QR Code) สนับสนุนอุปกรณ์ IoT สำหรับตรวจวัด สภาพแวดล้อมในสวน เชื่อมโยงตลาดออนไลน์ และระบบโลจิสติกส์ ติดตามและประเมินผล โครงการ	เกษตรกรได้รับการอบรม และพัฒนาทักษะด้าน เทคโนโลยีการเกษตร/มี เครือข่ายตลาดทุเรียน คุณภาพออนไลน์ในพื้นที่	มีระบบฐานข้อมูล เกษตรกรและ ระบบตรวจสอบ ย้อนกลับสินค้า	เกิดศูนย์คัดแยก และรวบรวมทุเรียน คุณภาพต้นแบบ ๑ แห่ง	๒๐๐,๐๐๐ บาท	ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๙ - กันยายน ๒๕๗๒

บรรณานุกรม

- สำนักงานประมงอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี. (๒๕๖๘.)
 สำนักงานปศุสัตว์อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี. (๒๕๖๘.)
 สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี. (๒๕๖๘.) ระบบฐานข้อมูลเกษตรกร ประจำปี ๒๕๖๘.
 สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี. (๒๕๖๘.) รายงานภาวะการณ์ผลผลิตพืช ประจำปี ๒๕๖๘.
 สำนักงานทะเบียนและบัตรอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี. (๒๕๖๘.)
 แผนพัฒนาการเกษตรประจำตำบลขุนทะเล ประจำปี ๒๕๖๘-๒๕๗๐
 แผนพัฒนาอำเภอ ๕ ปี. (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน พ.ศ.๒๕๖๘. อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี.
 จังหวัดสุราษฎร์ธานี.
 แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกพืช : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๘.